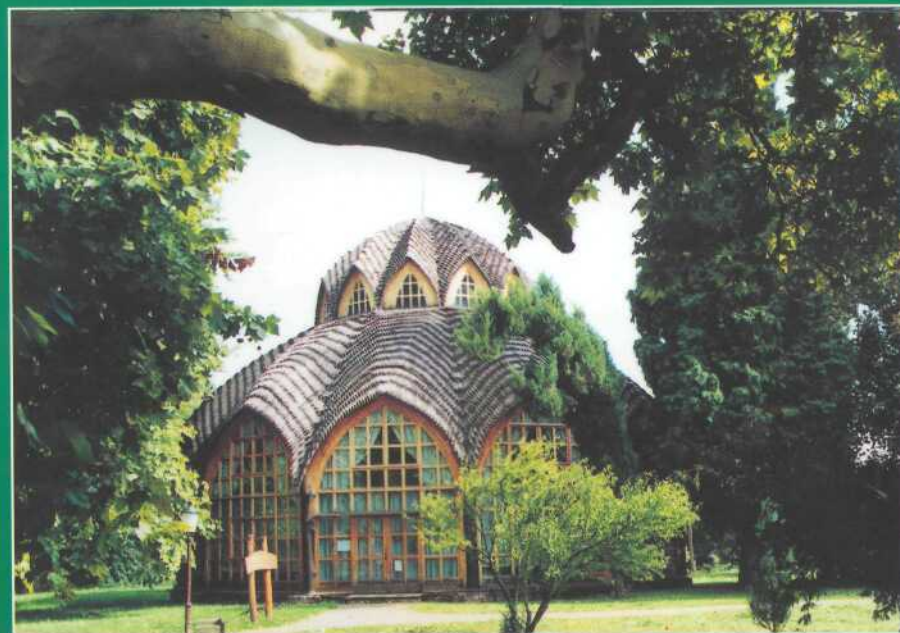


KÖNYVTÁRAK DÉL—ZALÁBAN



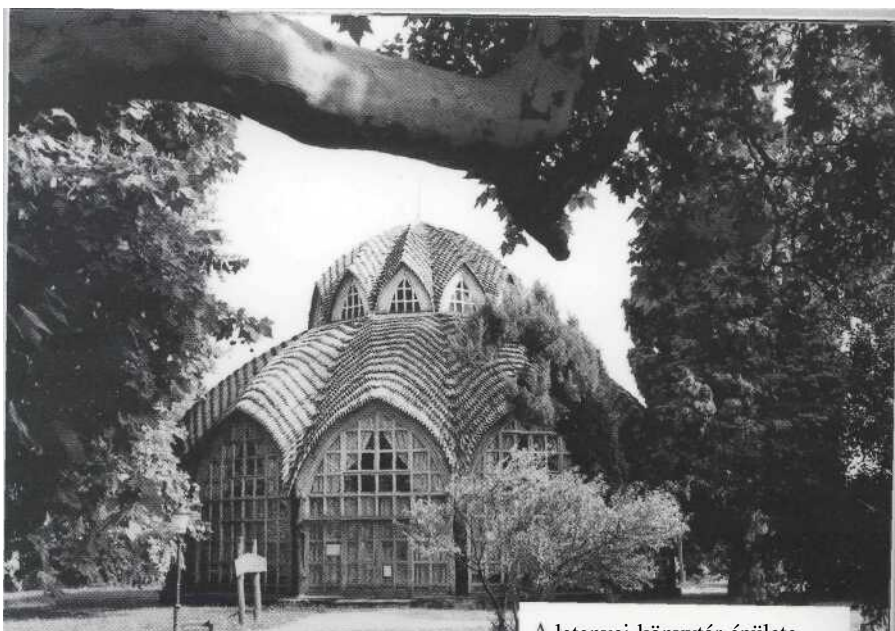
KÖNYVTÁRAK DÉL-ZALÁBAN



A nagykanizsai alsóvárosi templom és kolostor. A kolostori részben található a Városi Könyvtár. Horváth György és Kostyál László könyvének borítójáról átvett felvétel.



A nagykanizsai alsóvárosi templom és kolostor. (A légi felvétel az 1998-as Nagykanizsa falinaptárról való.) A könyvtár a kolostori részben található.



^ Istenyeyi könyvtár épülete.

KÖNYVTARAK DÉL-ZALÁBAN

Szerkesztette:
Czupi Gyula

Nagykanizsa, 1997

Akötet a Nemzeti Kulturális Alap,
Nagykanizsa kulturális alapja,
a Deák Ferenc Megyei Könyvtár,
a Könyvtárpártoló Alapítvány Nagykanizsa
támogatásával jelent meg.

ISBN 963 04 9643 7

Kiadja a Városi Könyvtár Nagykanizsa
(Nagykanizsa, Ady u. 14. Pf.: 193,
Tel.: 93/310242, Fax.: 93/311 163)
Felelős kiadó: Pintér Béla
Készült a Kanizsai Nyomda Kft-ben
Felelős vezető: Brenner Árpád

Tartalom

Előszó.....	7
KÖNYVTÁRAK DÉL-ZALÁBAN (ÖSSZEFOGLALÓ).....	8
NAGYKANIZSA ÉS VONZÁSKÖRZETE	
Városi Könyvtár.....	10
Zenei részleg.....	20
Gyermekkönyvtári részleg.....	24
Kiskanizsai fiókkönyvtár.....	28
A Hevesi úti fiókkönyvtár.....	32
Középiskolai könyvtárak	
Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolakönyvtára.....	34
Cserhádi Sándor Mezőgazdasági és Gépészeti Szakközépiskola könyvtára.....	48
Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskolakönyvtára.....	37
Széchenyi István Ipari Szakmunkásképző- és Szakközépiskolakönyvtára.....	40
Thúry György Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző-iskola információs központja.....	43
Zsigmondy Vilmos és Winkler Lajos Műszaki Középiskola könyvtára.....	47
Általános iskolai könyvtárak	
Bolyai János Általános Iskola könyvtára.....	49
Körösi Csorna Sándor Általános Iskola könyvtára.....	51
Péterfy Sándor Általános Iskola könyvtára.....	54
Zeneiskola (Állami) Könyv-és Kottatára.....	56
Zrínyi Miklós Általános Iskola könyvtára.....	57
Más nagykanizsai gyűjtemények	
Kórház könyvtára.....	60
Thúry György Múzeum könyvtára.....	62
Cigány Kisebbségi Önkormányzat Délnyugat- dunántúli Cigány Közgyűjteménye.....	65
Kodály Zoltán Vasutas Művelődési Ház könyvtára.....	67
Községi könyvtárak	
Gelse könyvtára.....	69
Zalacomár könyvtára.....	72
LETENYE.....	76
ZALAKAROS... ..	79



Dél-Zala, a három város, Letenye, Nagykanizsa, Zalakaros és a környező községek (éppen a 93 távhívó körzetszámú telefonos körzethatáron belüli településekről van szó) (átvétel a MATAV telefonkönyvből)

A következő települések könyvtárainak módszertani segítése Letenye és Nagykanizsa városi könyvtárának Zala megye közgyűlésével, ill. közvetlenül a Deák Ferenc Megyei Könyvtárral megkötött szerződésen is alapuló feladata. Ezek a községek éppen a 93 távhívó körzetszámú telefonos körzethatáron belüli települések, füzetünkben rájuk gondolunk, amikor Dél-Zaláról írunk. Könyvtárát praktikusan minden település tart fenn, ezek mindegyikét azonban nem tudjuk bemutatni, de fontosnak tartjuk, hogy a fenti térkép magyarázataként is az összes települést együtt felsoroljuk, hogy egyértelmű legyen mely vidék könyvtárainak fontosabb gyűjteményeiről szól ez a munka. (A 76 település nevét az 1996. évi népességszám követi. Dőlt betűvel szedtük a nagykanizsai könyvtári ellátó rendszerhez tartozó községek nevét. Ezen községek könyvtárának a nagykanizsai Városi Könyvtár végzi megállapodás alapján az állománygyarapítását is.)

Alsórajk451, Balatonmagyaródóll, Bánokszentgyörgy 779, Bázakerettye 7099, Becsehely 2284, Belezna 909, Bocska397, (folytatás a 9. oldal alján)

Atársadalomkönyvtárképeinek megváltoztatására felhívó pályázat indította meg azt a munkát, melynek eredménye ez a füzet. Ahhoz, hogy a könyvtárakról kialakult kép minél hitelesebb legyen, először is be kell mutatkoznunk, ez volt a tervünk alapja. Célunk: egy területi egység - a három dél-zalai város, Letenye, Nagykanizsa, Zalakaros és környéke - teljes könyvtári rendszerének, mindenoldalú könyvtárszerű működésének egy szerves egységben való bemutatkozása. Arról a körzetről van szó, melyben a legfőbb könyvtári szerepet a nagykanizsai Városi Könyvtár látja el.

Dél-Zala százezres népessége számára több szolgáltatás csak a nagykanizsai Városi Könyvtárban érhető el. Értékét gyűjteményének és szolgáltatásainak viszonylagos teljessége adja. Nem mindegy azonban, hogy ehhez a viszonylagos teljességhez képest mely területek szolgáltatásait látja el más könyvtár (is), és azt milyen színvonalon teszi. Környékünk könyvtári ellátásának színvonala az összes itteni könyvtár együttes szolgáltató képességétől függ. Ha eredményes volt a munkánk, akkor — ennek a kötetnek a segítségével — bármelyik bemutatott könyvtárba lépve az egész, a könyvtárak együttese megismerhetővé válik, főként pedig az egymáshoz való kapcsolódásuk, a „rendszer”.

A Nemzeti Kulturális Alap és Nagykanizsa kulturális alapja támogatta a tervet. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a Könyvtárpártoló Alapítvány Nagykanizsa felsorakozott a terv mögé, az érintett könyvtárak fenntartói és könyvtárosai pedig üdvözölték elképzelésünket.

A tervekhez képest csonka ez a munka. A nagykanizsai Városi Könyvtár történetének feldolgozása kívánná a legtöbb munkát és ez kecsegtetne talán a legtöbb tanulsággal is. Mégis újtára bocsátjuk, mert töredékessége ellenére mindezt ideig az első és az egyetlen kísérlet egy dél-zalai könyvtári összefoglalásra. Reméljük egyszer teljesebb munkát is fogathatunk majd.

A kötet összeállítását megelőző tanácskozás egyik tanulsága az volt, hogy a Nemzeti Alaptanterv, a NAT sikeres bevezetésének is feltétele az iskolák és környezetük könyvtári lehetőségeinek ismerete.

Többször elolvastam az egyes könyvtárakról szóló írásokat. Sok szerkesztői módosítást tettem, de a lényeges mondanc — it senkinek sem csonkítottam. Vannak szűk szavú beszámolók, érzelmekkel telítettebbek is, meg olyan is, amelyik írója hitvallását is tartalmazza. Először szerettem volna egységesíteni az írásokat, végül arra jutottam, talán nem baj, hogy nem egy logika szerint felépülök ezek az írások. Az eltérések - melyek főként könyvtárosi munkánk egy-egy területének bővebb kifejtését jelentik némelyik beszámolóban - együttesen éppen arányosak, az olvasó nem egyetlen írásban, hanem az írások összességében érheti tetten azt, ami fontos tudnivaló a könyvtárakról. Az egyes írások terjedelme és a könyvtár fontossága között sincs feltétlenül kapcsolat. Egyéniek maradtak az írások és az egész mégis képvisel valami egységeset, képviseli Dél-Zala könyvtárainak és könyvtárosainak világát. Talán ez a legtöbb, amit matehettünk.

Czupi Gyula

Könyvtárak Dél-Zalában (összefoglaló)

Az 1965-ös Könyvtári Minerva és az 1995-ös Zalai Könyvtári Minerva az adatgyűjtés időpontjában rögzíti vidékünk könyvtárainak alapadatait is. A gyűjtemények füzetünkben megjelenő sokszínűségét azonban nem mutatja be egyik sem, hiszen a könyvtárak némelyik típusára nem terjed ki az adatgyűjtésük.

Történeti áttekintésre meg egyáltalán nem vállalkozhattak, hiszen más volt a feladatuk.

Az előzmények (1945 előtti gyűjtemények és intézmények) hasznosítása nélkül alakult ki új könyvtári szisztéma megyénkben 1950 körül. Ekkorra a korábbi könyvtárfenntartókat (szerzetesrendek, egyesületek) megszüntették, az iskolákat átszervezték. Az egykori állomány csak néhány darabja található meg a mai gyűjteményekben. Azoknak a könyvtáraknak a történetében, ahol a gyűjteményben található ilyen könyvek, utalás történik rájuk.

A kor szokásai szerint mozgalmi módszerekkel kezdődött a mai közkönyvtáraink története. Néhány település különbséggel éppen a tárgyalt (ma három város és környéke, akkor kétjáros) területen szervezte a könyvtárakat a nagykanizsai körzeti könyvtár (1951-1952). Rövid idő alatt - központilag leosztott anyagokból — kis letéti könyvtárak alakultak a községekben. A letéti ellátás feladatait később ajárási könyvtár (1952) vette át, mely a városi és a körzeti könyvtárból jött létre. Egy évtizedre rá tanácsai kezelésbe kerültek ezek a könyvtárak, a társközségek könyvtárai pedig fiókkönyvtárakká alakultak. A tanácsai székhely könyvtára lett ezen fiókkönyvtárakközpontja, községi körzeti könyvtárként. Ott, a községi körzeti könyvtárban történt az állomány gyarapítása is.

Később az iskolai és községi könyvtárak összevonásával párhuzamosan egy ajárási tanács által is szorgalmazott szerződéses alapú központi állománygyarapítási szisztéma is kezdetét vette, ezt nevezzük könyvtári ellátó rendszernek, ez a forma - igen hasznosan - ma is a kisebb települések nagyobbik részének végzi központi állománygyarapítását.

A nagyobb múlttal rendelkező iskolák könyvtárai őriznek korábbi munkákat, a sorozatos politikai indíttatású és központilag elrendelt rostálások azonban jócskán meggyérítették értékeiket. Az iskolák többsége is frissebb alapítású. Még ha létezett is előzménye, akkor is jobbára olyan újként indult, melynek nincs (jelentős) öröklött könyvtári gyűjteménye.

Könyvekkel indult a szolgáltatás mindenütt. Ma is ez a legfontosabb (a kisebb könyvtárakban az egyetlen) dokumentumfajta.

A nagyobb és hosszabb nyitvatartási idejű könyvtárakban megjelent a folyóirat is. A városi könyvtárakban a megrendelt és megőrzött folyóiratok száma jelentős.

A nem kölcsönözhető könyvek é« a folyóiratok használatát alapvetően átalakította az olcsó másológépek elterjedése.

A könyvön és a folyóiraton kívül más információhordozó csak elvétve létezik a könyvtárakban és ha létezik, akkor sem mindig valódi szolgáltatás. Abemutatott könyvtáraink ebben a tekintetben éppen a fontos kivételek.

Adiafilmés ahanglemezátmenetijelenségnek tűnik a közgyűjteményekben. Biztonságosabb, könnyebben kezelhető információhordozók jelentek meg. Viszonylag biztonságos – tehát a kölcsönzés után is értékét megőrző – dokumentum (mint a könyv) a videokazetta, magnókazetta (bár itt is vannak gondok) meg a CD-lemez nem jelent meg még kölcsönző anyagként ezen könyvtárak többségében. Nem úgy az ismertetett könyvtárakban. A CD-(hang)lemez és a CD-ROM (ez utóbbi univerzális adathordozó, hiszen szöveg, mozgókép és hang egyaránt tárolható rajta) valószínűleg a könyvtárak többségének is anyaga lehet majd, hiszen könyvhöz hasonló a természetük, ha kölcsönzésről van szó (bár használatuk drága eszközöket feltételez).

A számítógépes hálózat (helyi, nemzetközi) a könyvtárak közötti kapcsolatot mindennapivá teszi.

Már ma is mindenki tudakozódhat könyvtárba jövetel nélkül is egyszerűen telefonon (persze az Internet is rendelkezésünkre áll) a dokumentumaink, szolgáltatásaink iránt. Az látszik valószínűnek, hogy egyes fontos anyagok, információk létezéséről (ismertető, bibliográfiai adat formájában) gyorsan és frissen szerezhet tudomást a potenciális könyvtárhasználó.

Könnyen megtudhatjuk tehát, hogy mely dokumentumban van nagy valószínűséggel a keresett információ. Magának a keresett dokumentumnak a holléte és elérhetősége - a szomszédban, vagy az ország másik végében - lesz a legfontosabb gondja ezután könyvtárhasználónak és könyvtárosnak egyaránt. Ezt pedig csak akkor tudhatja meg a közvetlen környezetében, ha e dokumentumgyűjtő helyekről (azaz könyvtárakról) minél pontosabb ismerete van.

Egy kicsit erre készülünk, amikor ebben a tekintetben is szóba jöhető könyvtárakat bemutatjuk.

(Folytatás a 6. oldalról)

Borsfa 837, Börzönce 74, *Bucsuta* 277, *Csapi* 148, Csörnyeföld 502, *Eszteregnye* 736, *Felsőrajk* 860, Fityeház 773, *Fűzvölgy* 149, *Galambok* 1275, *Garabonc* 815, Gelse 7273, *Gelsesziget* 256, *Hahót* 1327, *Homokkomárom* 212, *Hosszúvölgy* 187, Kacorlak 264, Kerecsény 377, Kerkasztentkirály (az egyetlen 92 körzetszámú település) 308, Kilimán 297, Kiscsehi 263, *Kisréce* 172, Kistolmács 792, Lasztonya 97, *Letenye* 4924, *Lispezentadorján* 400, Liszó 490, *Magyarszentmiklós* 298, *Magyarszerdahely* 600, Maróc 136, *Miháld* 917, Molnári 839, *Murakeresztúr* 2026, Murarátka 297, Muraszemenye 655, *Nagybakónak* 539, Nagykanizsa 52976, *Nagyrada* 582, Nagyréce 999, *Nemespátró* 368, Oltárc 370, Orosztony 547, Pat 270, *Petrivente* 474, Pölöskefő 514, *Pötréte* 373, *Püsztagyaród* 724, Rigyác 459, *Sand* 518, Semjénháza 704, *Sormás* 981, *Surd* 693, *Szentlisló* 357, Szentmargitfalva 118, *Szépeinek* 1670, Tótszentmárton 993, Tótszerdahely 7305, Újudvar 7075, *Valkonya* 105, Várfölde 239, Zajk 252, Zalakaros 7272, Zalakomár 3097, *Zalamerenye* 265, *Zalasárszeg* 87, *Zalaszabar* 648, Zalaszentbalázs 967, *Zalaszentjakab* 389, *Zalaujlak* 143.

Városi Könyvtár

Nagykanizsa, Ady u. 14. Pf.: 193

Igazgató: Pintér Béla

Telefon: 93/310 242, Tájékoztatás és Fax.: 93/311 163

E-mail cím: konyvtar@mail.matav.hu

Nyitva tartás: hétfőn és szerdán 13-19-ig,
kedden, csütörtökön és pénteken 10-19-ig,
szombaton 8-12-ig

(júliusban és augusztusban a szombati nyitva tartás szünetel)

A gyűjteményjellemezői: könyvek száma 200 ezer, a könyvtárbajáró
folyóiratok száma 400, olvasóhelyek száma 42.

Szolgáltatások:

(lásd még a zenei részlegnél)

helyben olvasás az olvasóteremben és folyóirat-olvasóban,
tájékoztatás,

kölcsönzés 4 hétre 6 kötet (a segédkönyvtári anyag egy része is kölcsönözhető
jobbára a munkanap zárásától a következő napi kezdésig),

mikrofilm leolvasás,

számítógépes szolgáltatások (adatbázisok, CD-ROM, Internet),
fénymásolás.

Nagykanizsáról

Az 1995-ben első fellelt írásos említésének 750. évfordulóját ünneplő Nagykanizsa 55 ezer lakosú. Története során fontos végvár, majd a töröktől utóljára visszavett erősség is volt.

A vasút, a múlt század végének és e század elejének élénk fejlődése máig ható polgári értékrendet alakított ki a városban, még akkor is, ha a trianoni határok, a szocializmus évtizedei erősen csökkentették lehetőségeit.

Ma, amikor a határok nemcsak elválasztanak, hanem össze is kötnek, amikor a helyi kezdeményezésnek és erőfeszítésnek hatása van a város és környezete sorsára, ismét felértékelődik Nagykanizsa, hiszen ideális az elhelyezkedése, fontos - a közeli határon túlra is vezető - közlekedési útvonalak keresztezik itt egymást.

A nagykanizsai Városi Könyvtár történetének vázlata

Az 1960-as évekig dr. Pölöskei Arpádné akkor írt dolgozatának anyagára és a leltárkönyveink bejegyzéseire épül az összefoglalónk. Felhasználtuk a későbbiekkel illetően még Dávidovics Sándorné, Perényi Gyuláné, Varga Mária könyvtárosok dolgozatait, valamint a könyvtár levelezését is.

1919-től létezik egy városi könyvtári gyűjtemény, múzeumi keretek között (addig csak Halis István könyvtári szobájában gyűlik az anyag).

1923-ban két termet kap a gimnáziumban a gyűjtemény, később újabb két teremmel bővül.

1945. A háborút némi veszteséggel átvészeli a gyűjtemény (1 504 kötet tűnik el a 8 ezerből - olvashatjuk a Thúry Múzeum Könyvtárának beszámolójában).

1947-ben ezt a gyűjteményt (át)leltározzák, talán ekkor lesz Városi Könyvtár és Múzeum, ill. Városi Könyvtár (lásd. 51477-es leltári számú könyvünk) először az intézmény elnevezése.

1949. Városi Könyvtár, helye Sugár u. 15. Fenntartója: Nk.m. város. Kötet-szám 6000.

1950-ben nincs kölcsönzés, mert nincs könyvtáros. Később az év során az állományt két részre osztják. Pölöskei Árpádné dolgozata szerint a tudományos könyvek a múzeumnál maradtak, 7%-át selejtezték. A többi könyvet, 2000 kötetet (klasszikus irodalom) Morvay Gyuláné népművelési előadó az Ady u. 1-be, a Városi Tanács épületébe költöztette 1950 decemberében. Ez az állomány majdnem teljes mértékben elpusztult, amíg Morvayné 3 hetes könyvtáros tanfolyamon volt. Az utca felől nyitott termet átépítették, senki sem törődött a könyvek védelmével. A régi Városi Könyvtár anyagából mindössze 200-250 kötet maradt (ezek az 1951 -és leltárkönyvben megtalálhatók).

1951. május 1. Újjáalakul a Városi Könyvtár. Az Ady u. 1 (Városi Tanács) földszinti épületében. A könyvtár főbb adatai 1951 -ben: 1435 kötet az állomány, napi öt óra a kölcsönzési idő, 1380 olvasó, havonta 1800 kötetet kölcsönöztek. A saját állományuk kevés lett volna ennek az érdeklődésnek a kielégítéséhez, ezért a szintén akkor alapított 2. zalai körzeti könyvtár állományából is kölcsönöztek.

Az 1951 -től 1956-ig vezetett leltárkönyv szerint a következő forrásokból került könyv a városi könyvtárba (a beszerzés módjához írták): *Régi Városi Könyvtár anyaga*; *Könyvesbolti vásárlás*, (később) *Helyi vétel* (ezek új donságok voltak); *éves ellátmány* (ezek is új donságok); *Városi Tanácsjuttatása* (ezek régi könyvek, talán valahonnan a város tulajdonába került gyűjteményből); *Népkönyvtári Központ küldeménye* (1945 utáni irodalom), *Nemzeti tulajdon* (ez is a Népkönyvtári Központtól érkezett körpecséttel - a NÉPKÖNYVTÁRI KÖZPONTTÓL, benne NEM ADHATÓ EL! tilalom - ez az az 1945 előtti értékes irodalom, melyet központilag begyűjtöttek /pl. a szerzetesrendektől/ majd visszaosztották belőle a hasznosnak ítéltet), *A.K. V.* (Állami Könyvterjesztő Vállalat, a Könyvtárellátó ennek részeként működött).

1951 -1973-ig leltároztak abba a leltárkönyv-sorozatba, mely a körzeti könyvtár, később - ezt folytatva - a járási könyvtár letéti állományát regisztrálta. A körzeti könyvtár központilag kapta a könyveit, letéti könyvtárakat szervezett a Letenyei és a Nagykanizsai járás községeiben és odajuttatta ezeket a könyveket.

1952. október 25. A körzeti könyvtár alig másfél év után megszűnt, mégpedig úgy, hogy összevonták a városi könyvtárral és létrehozták a két könyvtárból a járási könyvtárat.

1952-1955-ig a könyvtári feldolgozó munka a leltározásban merült ki.



A Sugár úti könyvtárépület a Nagykanizsa képeskönyvből, 1992



Feljáró az emeletre, af elnőtt rész:

1956. A Vörös Hadsereg (Sugár) u. 3-ba költözik a könyvtár. Két emeleti teremben kaptak helyet, ekkor a városi könyvtár leltárkönyvében (ill. a városi leltárkönyvben, valójában már 1952 óta járási könyvtár voltak) a 6159-es leltári számnál tartottak. Körülbelül ennyi értékes könyvvel vészelte át a háborút a régi városi gyűjtemény, tehát egy évtized után érték el példányszámban a korábbi állapotot, de az összetétel ekkor már összehasonlíthatatlanul más volt, a korszak ideológiai elvárásainak megfelelő, a régi gyűjtemény meg nem volt már sehol, a fejek atmoszfájához a korszak eszköznek használta a könyvtárat is.

Az átköltözés átleltározást is hozott. A gyűjteményt felnőtt és ifjúsági anyagra osztották, és külön helyezték el az állományrészeket is.

Ekkortól készítenek cédulakatalógusokat (betűrendes szerzői, címszó-, szakkatalógus és sorozati katalógus, ma is ezek a katalógusaink vannak).

Az 1956-1977-ig tartó időszakban lassan bővül az elhelyezés tere. 1977-től az egész épület a könyvtár céljait szolgálta, tehát összesen 11 évig (1988-ig) használta önállóan ezt az épületet a könyvtár. Ebben az időszakban galériára kerül a segédkönyvtári anyag. *

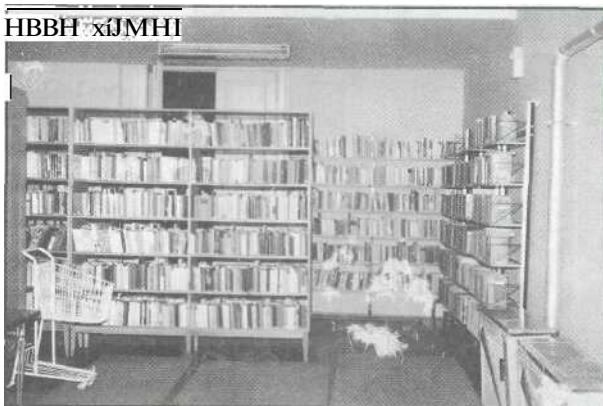
A volt iparoskör épületébe, a művelődési házzal társbérletbe költözött tehát a könyvtár 1956-ban (közvetlenül a beköltözés előtt tisztiklubként működött).

1988-ban hagyta el a könyvtár ezt az épületet, a kiköltözés időpontjában létező beosztáshoz viszonyítva írom le, hogyan vette birtokba a könyvtár az egész épületet.

1956-ban a ruhatár, ahonnan a WC-k is nyíltak csak egyfolyosó volt. Innen nyílt a könyvtár (a felnőtt könyvtár, ez a terem rendelkezett beépített bútorzattal, egy kölcsönző könyvtáros dolgozott ékkor itt). Ebből a teremből nyílt a későbbi szakirodalom galériás helyisége, akkor ez a terem volt az ifjúsági részleg (egy fő dolgozott az ifjúsági részben is).



A szakirodalom galériás helyisége, ez a terem volt kezdetekkor az ifjúsági részleg, itt dolgoztak a letételfoglalkozók, itt történt a feldolgozás. A teremből egy időben lefalaztak egy részt a vezető részére



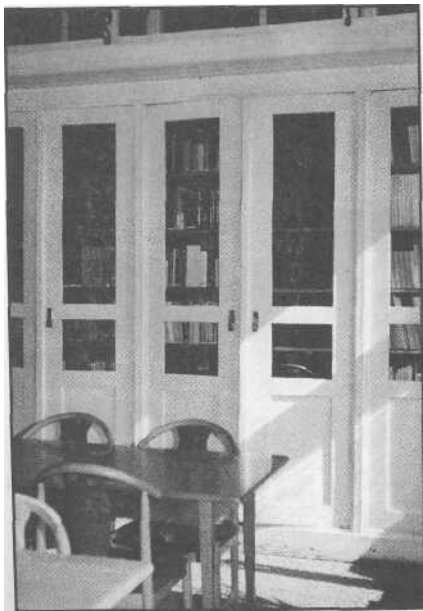
A kölcsönözhető szépirodalom terme, innen nyílt a raktár

Ebben a teremben dolgoztak a letételfoglalkozók, itt történt a feldolgozó. A teremből egy időben lefalaztak egy részt a vezető részére.

A későbbi kölcsönzőtér (a szakirodalom másik részének galériáját és a katalógusokat is ez a terem tartalmazta később) többfunkciós volt. Itt voltak a folyóiratok, de a művelődési ház rendezvényei esetén ez volt a büfé is, ilyenkor elzárták a folyóiratokat.

Később a folyóirat-olvasó és az olvasóteremfunkcióját kapta a régi beépített bútorzata olvasóterem, a kölcsönző állomány a kölcsönzőterembe került, a vezető irodája a segédkönyvtári állomány elhelyezésére szolgált. A később a feldolgozók által használt helyiségből kiköltözött a Nótanács, oda került a gyerekkönyvtár. A HSMK elköltözésével, felújítások és átalakítások után a gyerekkönyvtár az utcafronti nagyobb terembe került (1977), majd 1979-ben a zenei részleg is megnyílt a boltíves szépenfelújított teremben, itt kapott helyet a könyvtár értékes képzőművészeti és ^{}szépirodalmi segédkönyvtári anyaga is.*

1959-től szabadpolcos kölcsönzést vezetnek be. Ebben az időszakban városi és járási pénzekből folyt a szerzeményezés, még a Könyvtárellátóval is külön szerződést kötöttek a két fajta forrás elköltésére. A pultrendszerű kölcsönzésről azonban csak 1961-ben történt igazi áttérés, hiszen ekkortól van tájékoztató feladatú könyvtáros is a könyvtárban. (Dávidovicsné dolgozata szerint a mai értelemben vett szabadpolcos kölcsönzés kialakítására csak 1972-ben került sor.)



A felnőtt részleg, később olvasóterem egy része a beépített galériás bútorzattal

1959-től teljesek a katalógusok (betűrendes-, címszó-, szakkatalógus), a régi anyag azonban ekkor csak részben feltárt, ennek pótlása folyamatosan történt.

1962-63-ban 7 napilap és 45 folyóiratjár a könyvtárba. Az első 10 évben átlagosan két évente váltották egymást az intézmény vezetői.

1963. A zenei gyűjtemény szerzeményezésének megkezdése az év szenzációja, még a szombathelyi megyei könyvtárból is tudakozódó levél érkezik ez ügyben. Ebből derül ki, hogy csak néhány hónappal korábban kezdték meg a gyűjtést.



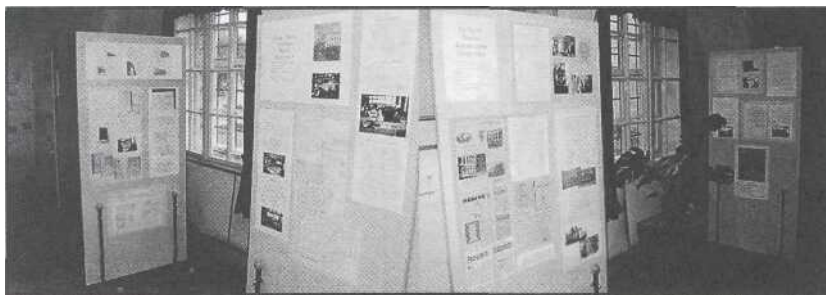
A kölcsönzőtér (a szakirodalom másik részének galériáját és a katalógusokat is ez a terem tartalmazta). Többfunkciós terem volt a kezdetekkor, itt voltak a folyóiratok, de a művelődési ház rendezvényei esetén ez volt a büfé is, ilyenkor elzárták a folyóiratokat

1964. Az év nagy eseménye a statisztikai segítőeszköz, a forgalom-számláló megszerkesztése.

Sok-sok levél található az év levelezésében, mely a számlálók beszerzését célozza. A Könyvtáros című folyóirat 1964 októberi számában a könyvtár vezetőjének, Balázs Bélának tollából írás is megjelent a készülékről (ebből az írásból vettük át a képet). Az 1997-ben éppen krisztusi kort megélt eszköz akkor sokak érdeklődését felkeltette.



Balázs Béla a forgalom-számlálójával a Könyvtáros 1964 októberi számában



A könyvtárjelenlegi helyén a földszinti folyosón a Könyvtárak Dél-Zalában című vándorkiállítás — melyfüzetünkkel párhuzamosan készült — fogadja a látogatókat

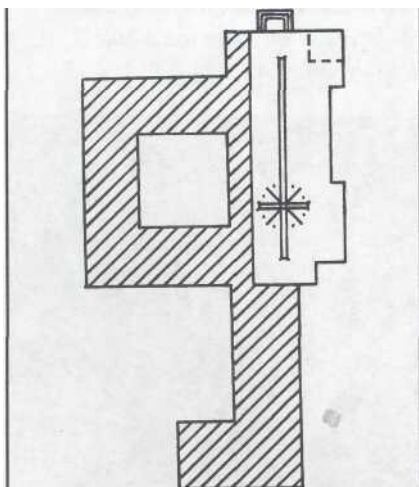
A ma is használt számlálót csak a reméljük hamarosan bevezetésre kerülő számítógépes kölcsönzés fogja feleslegessé tenni.

Rövid áttekintéssel zárjuk a vázlatot az utolsó évtizedek fontosabb eseményeinek egyszerű felsorolásával. Az 1945 előtti nagykanizsai és zalai folyóiratok mikrofilmen olvashatók könyvtárunkban. A fénymásoló megváltoztatta életünket kettős értelemben is. HOZZÁ tudunk jutni fénymásolt formában olyan dokumentumokhoz is, melyek másképpen a könyvtár számára sem elérhetőek, az olvasóink pedig gyűjteményünk legféltettebb darabjait, vagy azok részletét, a nem kölcsön-

nözhető folyóiratok cikkeit fénymásolatban hazavihetik.

1988-ban, a Sugárúti épület életveszélyessé nyilvánítása után „ideiglenesen” a ferences rendházba költöztünk. Kiderült, itt létünk tartósabb a vártnál. A mostoha elhelyezési körülmények mellett is folytatódott a szolgáltatások fejlődése. A kilencvenes években megjelent nálunk is a számítógépes szolgáltatás. Ma már öt, helyi hálózatba állított gépen lehet lekérdezni az előfizetett adatbázisokat, a szép számú CD-ROM-ot, és mód van az Interneten való keresésre is. A zenei részleg szolgáltatásai videofilmek kölcsönzésével és CD-lemezek hallgatásával bővült.

Az az ötezeres felnőtt olvasói létszám, mely a gyermekkönyvtár és a fiókkönyvtárak olvasóival megduplázódik, lassú változásokat mutat az



A kolostori (vonalazott) részen helyezkedik el a könyvtár (átvétel dr. Horváth György és Kostyál László Nagykanizsai alsóvárosi templom c. kötetéből)

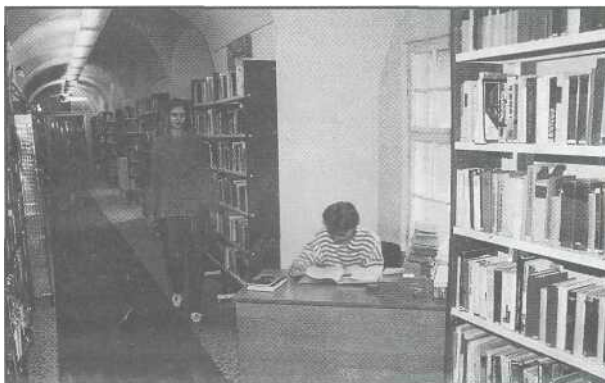
utóbbi években. A hétvégére hazautazó diákok pénteki és szombati rohama, a videokazetták gyors forgása, a gyakran minden számítógép előtt ülők száma, a folyóirat-olvasó állandó zsúfoltsága jelzi, hogy milyen fontos, a városlakó által igényelt munkát végzünk.



A könyvtár munkatársai 1990 körül

Könyvtárunk könyveiről és folyóiratairól néhány fontos információ

A hatvanas évek elejétől a magyar könyvkiadás (minden) fontos darabja megtalálható könyvtárunkban. Sajnos egyre nő az egyetlen példányban vásárolt könyveink száma, ezek a munkák jobbára a segédkönyvtár, a csak helyben használható könyvek számát gyarapítják, az újdonságok között a kölcsönözhető művek száma csökken. A fénymásolás és a zárástól nyitásig való kölcsönzés azonban ezeket a segédkönyvtári anyagokat is hozzáférhetővé teszi. Sajnos a helyben olvasás lehetősége szűkös, pedig az erre való igény csak nő a helyben használható művek nagy száma miatt. A sok nehézség és gond ellenére a gyűjtemény nagyon jól vizsgázik használat közben. Az ország nagyobb városaiba főiskolára, egyetemre járó diákok igen gyakran keresik nálunk sikerrel az iskolájukban meg nem található, vagy el nem érhető műveket. A sok évtizedes kö-



Az egyik folyosó, a folyosókon található a kölcsönözhető állományunk egy negyede

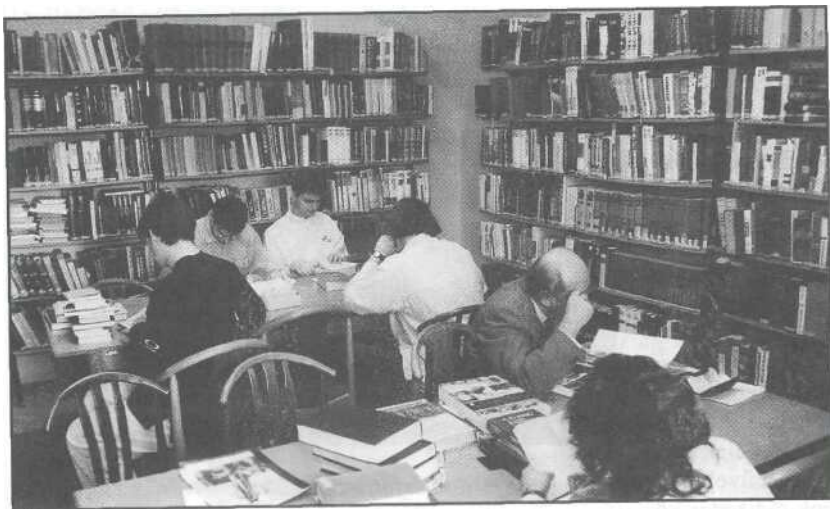


A számítógépes terem

A folyóiratok gazdag válogatása is a hatvanas évektől található meg nálunk. Ajelentős és fontos lapok napjainkig járnak a könyvtárba, a megőrzött folyóiratok ismét mára hasznosulnak *igazán*. Némi csökkenést is átélve ma is négyszázat meghaladó a könyvtárunkba járó folyóiratok száma. Az 1945 előtti nagykanizsai és zalai újságok mikrofilmen hozzáférhetőek könyvtárunkban.

Sajnos nem tudunk hiánytalan névsorral szolgáim, mégis szeretnénk minél többek nevét megemlíteni, akik könyvtárosok (voltak) vagy más munkakörben dolgoznak (dolgoztak) könyvtárunkban. Elnézését kérjük annak, aki véletlenül kimaradt a névsorból.

Vezetők: Sebestyén Ferenc, Morvay Gyuláné, Gál Róbert, Takács Tibor, Balázs Béla, Kiss Tivadar, Májér Sándor, dr. Tamás István, Harkány László, Pintér Béla.



Az olvasóterem

A könyvtár dolgozói: Ábrahám Éva, Alpár Zoltán, Anek Teréz, Balogh Jánosné, Benkőné Levelli Gabriella, Cseresznyés Kornélia, Czupi Gyula, Dávid Etnőné, Dávidovics Ferencné, Dávidovics Sándorné (Kissné Baráth Éva), Dianiska Antalné (gazdasági ügyintéző), Dobri Lajosné (takarító), Doszpoth Vilmosné, Dömötör Miklós, Drávecz Antalné, Ekkerné Bernád Zsuzsa, Erdélyi Károlyné (takarító), Farkas Edit, Farkas György (gépkocsivezető), Farkas Lajosné, Farkas Margit, Flinger Judit, Gábor Istvánná (takarító), Gál Erzsébet, Gátszegi Magdolna, Gerlinger Imréné, Gombócz Klára, Gyalókai Zoltánné (ruhatáros), Gyimes Ilona, Halasi Erzsébet, Halasi Istvánná, dr. Harangozó Lászlóné (gazdasági ügyintéző), Harangozó László (gépkocsivezető), Hárs Györgyi, Hegyháti János, Hegyi Ilona (gazdasági vezető), Hídvégi Györgyné, Hivekovics Zoltánné, Hóbor László, Hornai Antal, Horváth Ilona, Horváth Józsefné, Joó Cecília, Kanizsai Jánosné, Kápolnás Ferencné (ruhatáros), Kardos Ferenc, Kárpáti Zoltánné (takarító), Kaszás Lajos (ruhatáros), Kercsmarics Teréz, dr. Kígyóssy Lászlóné, Kiss Piroška, Kiss Tivadar, Kóczán Zsuzsanna, Kocsis Katalin, Kodela Lajosné, Kosa József, Kovács Józsefné, Kovács Zoltánné, Kőszegi István, Kövesi Józsefné (takarító), Krizsán Éva, Laczó Éva, Lendvai Anna, Lengyák István, Májer Sándor, Marton Zsuzsanna, Menyhárt Gyula (gépkocsivezető), Mészáros Sándorné, Mikó Istvánná, Miilei Márta, Molnár Andrásné, Németh Balázs (ruhatáros), Németh Matild (takarító), Niith Ferencné (takarító), Ötves Elizabetta, Öry József, Pálosi Istvánná, Pánczél Edit, Pávlicz Éva, Paizs Tiborné, Perényi Gyuláné, Peszlen Edit (adminisztrátor), Poór Józsefné, Posztós Jánosné (takarító), dr. Pölöskei Árpádné, Radicsné Szabó Erzsébet, Raffai Béláné, Ruff Andrásné, Salamonná Vadász Tímea, Schmidt János (gépkocsivezető), Schmidt Judit, Solymosi Csabáné, Svélecz Tamás, Szabó Klára, Szabó Lajosné (takarító), Szebellédi Ildikó, Szép Terézia, Szűcs Mária, Szvetics Károlyné (takarító), Tábori Imréné, Tiborcné Antal Zsófia, Tóthmárton Mária, Varga Anikó, Varga Mária, Varga Márta, Vörös Margit (takarító), Vučskics Éva (adminisztrátor), Zalavári Zsuzsanna, Zsiga László.



A folyóirat-olvasó

Városi Könyvtár zenei részlege

Nagykanizsa, Ady u. 14.

Tel.: (93) 310 242

Könyvtáros: Kocsis Katalin, Doszpoth Vilmosné

Nyitva tartás: hétfőn és szerdán 13-19-ig, kedden, csütörtökön,
pénteken 10-19-ig, szombaton 8-12-ig

Szolgáltatások: hangfelvételek helyben hallgatása, hozott kazettára a részleg állományából hangfelvételek készítése (térítési díjért), hangfelvételek (műsoros magnókazetták és hanglemezek) kölcsönzése, zenei szakirodalmi tájékoztatás, videokazetta kölcsönzés.

A nagykanizsai Városi Könyvtár zenei részlegének története

A zenei részleg 1979. április 2-án nyílt meg a Városi Könyvtár Vörös Hadsereg (ma Sugár) út 3. alatti épületében az un. oszlopos teremben.

A 200 négyzetméteres terem zenei részleggé való alakítását a KÖZTI tervezőiroda végezte, technikai részét pedig a helyi GELKA munkatársai. A sötétbarnára pácolt egyedi tervezésű bútorok elegáns és igazi könyvtári környezetet biztosítottak. A megnyitáskor a részlegbe kerültek a hanglemezek mellett a helyben használható zenei könyvek és folyóiratok mellett Városi Könyvtár prezens képzőművészeti és szépirodalmi könyvállománya is.

Könyvtárunk már régóta készült zenei részleg nyitására. Az ország közművelődési könyvtárai közül az elsők között kezdett el hanglemezeket vásárolni (a régi leltárkönyvek tanúsága szerint 1963. október 12-én vették állományba a legelső hanglemezeket, s attól kezdve évente rendszeresen vásároltak hanglemezt).

Mire 1979-ben megnyílt a zenei részleg, kb. 1200 db —jól válogatott — hanglemezünk volt, hála dr. Kígyóssy Lászlónénak, aki a 70-es évek elejétől a hanglemez-gyarápítást végezte.



Fodor András Bartókról szóló előadásának hallgatósága 1981-ben a „zeneiben” (a terem jobbról)

A zenei részleg technikai felszereltsége az induláskor: 6 lemezjátszó, ami 16 lehallgatóhellyel állt összekötésben, illetve az egyikkel kihangosítható volt a terem, egy rádiókészülék és két szalagos magnetofon. Induló szolgáltatásaink a hanglemezek helyben hallgatása, illetve zenei, irodalmi

mi és képzőművészeti szakirodalmi tájékoztatás, valamint csoportos foglalkozások fogadása és tartása volt. Hamarosan beindult a saját állományukról történő hangfelvételek készítése, eleinte csak iskoláknak, köznevelődési intézményeknek, később egyéni olvasóknak is. A zenei részleg személyi állománya akkoriban egy főfoglalkozású és egy részfoglalkozású könyvtárosból állt, mindketten elvégezték az OSZK-KMK zenei könyvtárosi szaktanfolyamát. A forgalom a nyitás utáni években rendkívül nagy volt: évi 3-4000 zenehallgató.

A szolgáltatások bővülésével és a zenehallgatási szokások megváltozásával a forgalom megmaradt, de az arányok átrendeződtek. Manapság már nem a helyben hallgatás dominál, hanem az átjátszások készítése, ezekből az utóbbi 5-6 évben évente 30-40 ezer percnyi készül általában.

Kezdetben a zenei részleg nyitva tartása szűkebb volt, mint a könyvtár egészének nyitvatartási ideje, a délelőtti óket így fel lehetett használni csoportos foglalkozások tartására. Ez volt a részlegnek az a korszaka, amikor ismertté vált a városban, s rendszeresen fordultak hozzá az iskolákon kívül a város és városkörnyék különböző művelődési intézményei, azok művészeti csoportjai, szakkörei, klubjai, később rendszeres partner lett a Városi Televízió. Menetközben készült a hanglemezek feldolgozása is. Analitikus címleírással részletes és teljes hanglemez-katalógust kezdtünk szerkeszteni és építünk azóta is: szerzői betűrendes, címszó, előadói, szak, sorozati és borítócím katalógust.

Mivel a zenei részleg volt a könyvtár legreprezentatívabb terme és megfelelő nagyságú is volt, itt zajlottak a Városi Könyvtár nagyrendezvényei.



A NÉPI ÍROK című fotókiállítás megnyitója 1981-ben (a terem az ellenkező oldalról látszik és betekinthetünk az oszlopok közé is)

Ennek különösen Harkány László igazgatósága alatt, a nyolcvanas évek elején volt a fénykora. Olyan írók, művészek fordultak meg akkoriban a könyvtárban, mint Fodor András, Czine Mihály, Szécsi Margit, Bessenyei Ferenc, Béres Ferenc és mások. Emellett a zenei részleg adott otthont az akkor még létező Hungaroton Magyar Hanglemezklub kanizsai rendezvényeinek. Vendégünk volt ennek keretében többek között Benkő Dániel, Juhász Előd, Berkes Kálmán, Zádori Mária.

1983-tól a zenei részleg nehéz körülmények közé került. A felnőtt olvasószolgálati terek olyannyira zsúfoltak lettek az állomány gyarapodásával és a forgalom növekedésével, hogy megoldásként a folyóirat-olvasót a zenei részlegbe költöztette a könyvtár vezetése. Anyitvatartási időt is ki kellett terjeszteni azonosan a felnőtt részleg nyitvatartásával, így gyakorlatilag megszűnt, vagy legalábbis a minimumra redukálódott a csoportos foglalkozások tartásának lehetősége. Szerecsére tovább gyarapodhatott azonban a zenei részleg hangzó állománya.

Itt ejtsünk néhány szót a hangfelvételek gyűjtőköréről. Mintegy 70%-ban klasszikus zenét vásárolunk. Elsődleges cél az alapművek beszerzése, gondot fordítva az előadókra is (híres zongoristák, énekesek, karmesterek, zenekarok stb. képviselve legyenek az előadók között), majd a kevésbé ismert, esetleg ritkaságnak számító művek is. Ügyelni kell arra, hogy minden zenetörténeti korszak és műfaj megfelelő súllyal legyen az állományban, a gregoriántól napjaink zenéjéig, az operától a szonátáig.

A komolyzenén kívül magyar népzene, illetve más népek, országok zenéje, könnyűzenéből a híres énekesek, együttesek gyűjteményes lemezei, rockoperák, musicalek, filmzenék, valamint a jazztörténet stílusait képviselő felvételek kerülnek az állományba. Gyarapításkor különösen figyelni kell a különböző alkalmakra felhasználható zenék és egyéb hangzó anyagok beszerzésére (nemzeti ünnepekre, iskolai ünnepekre, anyák napjára, esküvőre, temetésre stb.). Vásárolunk még irodalmi lemezeket (versek, novellák, színművek, mesék) és nyelvelveket.

1988-ban új korszak kezdődött a Városi Könyvtár egészének életében.

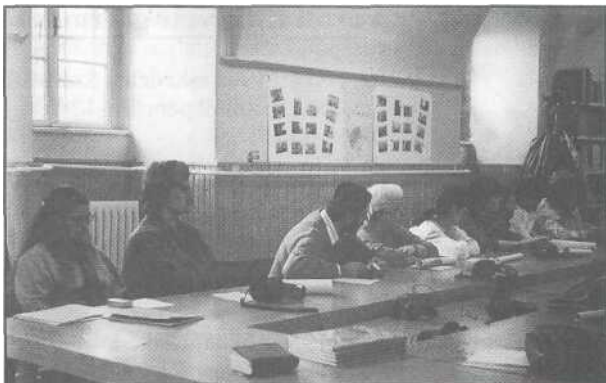
Az Ady u. 14-be, a volt ferences kolostorba való költözködést követően még nehezebbé vált a zenei részleg helyzete, „társbérletben” kellett működni a folyóirat-olvasóval, ami ettől kezdve már nemcsak a friss, hanem az összes eddigi megőrzött folyóirat kezelését is jelentette, s mindezt másfél emberrel. A zenei könyvtáros munkaideje 70-80%-ában a folyóiratot teendőket volt kénytelen ellátni. Ez az áldatlan állapot 1993. január 31-ig tartott. Az egyedüli vigasztaló ebben a helyzetben az volt, hogy közben szépen gyarapodott a részleg állománya és technikai berendezései is. Helyi pályázaton elnyert pénzen felújítottuk az elavult lemezejátszókat, kezdtünk átállni régi típusú hanglemezek helyett CD-k gyűjtésére.

Ma 1000 db CD-ből álló állományunk van. Végre 1993-ban úgy alakultak a Városi Könyvtár személyi feltételei is, hogy külön lehetett választani a zenei részleget és a folyóirat-olvasót.

1993. február 1-jével a zenei részleg a földszinti un. fehér terembe költözött, s azóta teljes munkaidejű könyvtárosa végre csak a részleg saját teendőivel foglalkozhat. Ekkor kezdtünk előkészülni új szolgáltatásunk bevezetésére, videokazeták ül. műsoros magnókazeták és hanglemezek kölcsönzésére.

1995 áprilisára tudtuk annyira felfejleszteni ezt az új kölcsönözhető állományt, hogy végre el tudtunk indulni az új szolgáltatással, ami teljesítette a hozzám fűzött reményeket. Elsődleges törekvésünk az értékek közvetítése, hogy a Városi Könyvtár videógyűjteménye ne egy legyen a Nagykanizsán található videotékák között. Az érték fogalmába beleértjük a filmművészet jeles alkotásait, a magyar- és világirodalom klasszikus műveinek filmadaptációit, színvonalas mese- és ifjúsági filmeket, a zenetörténet alpműveinek videováltozatát, valamint ismeretterjesztő filmeket a különböző tudományok és művészetek köréből.

Kocsis Katalin



Fővárosi könyvtáros vendégek a könyvtári rendezvényeknek is helyet adó teremben



Aferences rendházfehér terme ma a könyvtár zenei részlege

Városi Könyvtár gyermekkönyvtári részleg

Nagykanizsa, Zrínyi u. 33.

(a volt Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola épületében)

Nyitvatartási hétfőtől péntekig 12-18-ig, szombaton 8-12-ig

Telefon: (93) 312 180

Könyvtárosok: Raffai Béláné vezető, Gombócz Klára, RuffAndrásné
gyermekkönyvtárosok

A történetünk

A leltárkönyvünkben 1956-tól találunk a gyermekkönyvtár számára állományba vett könyveket, ekkor leltározták kétfelé a könyvtár addigi állományát.

A Sugár úti épület emeletén kezdte meg működését a gyermekkönyvtár, abban a teremben, mely később a felnőtt könyvtár kölcsönözhető szakirodalmának galériás helyisége volt. A Nőtanács kiköltözése után abba a földszinti kisebb alapterületű helyiségbe költözött 1966-ban a gyermekkönyvtári szolgáltatás, mely utoljára a feldolgozó csoport terme volt. A nagyobb kölcsönzőteret, a hozzá tartozó raktárral az épület Sugár utcai részén 1977-ben foglaltuk el. A felnőtt könyvtár 1988-ban kiköltözött az épületből, de mi a földszinten még kilenc évig itt maradtunk, így éppen 20 esztendőt töltöttünk ezen a helyen.



Gyerekfoglalkozás a Sugár úti épületben

1997 nyarán azonban a földszinti részt is életveszélyessé nyilvánították Jelen-lég a Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola volt épületében kapott helyet a gyermekkönyvtár.

Könyvtárosok 1956-tól: Kok Anna, Dávid Ernőné, Szűcs Mária Lengyák István, DráveczAntalné, Szabó Klára, Varga Márta, Tóthmárton Mária Zsiga László, Raffai Belőné, Hárs Györgyi, Anek Teréz, Farkas Edit, GombóczKlára Schmidt Judit, Ruff Andrásné, Hivekovics Zoltánné.

Gyűjteményünk és szolgáltatásaink

Könyvtárunkban több mint 30.000 kötet könyv várja az olvasókat Részben szakirodalmi művekkel, a kötelező és ajánlott olvasmányokkal, részben pedig ismeretterjesztő irodalommal.

Kézikönyveink, lexikonjaink segítenek a tanulóknak a különféle feladataik megoldásában, a vetélkedőkre, pályázatokra való felkészülésben

Folyóirat 28 féle jár hozzájuk. Egy részük kimondottan gyermeklap, de megtalálható pl. az „Élet és Tudomány” a „História” vagy a „Rádiótechnika” is. Ezekből évekre visszamenőleg is kapnak jegyzetelni valót a gyerekek, ezért több évre visszamenőleg is megőrizük őket. Ezeket a raktárban levő könyveinkkel együtt, egy külön polcon tároljuk. Raktárba az állománynak körülbelül a harmada kerül. A többi szabadpolcon helyezkedik el a kölcsönző térben.

Diafilmjeink kölcsönözhetőek. Lemezhallgatásra, a folyóirat olvasására csak helyben van mód.

A város szinte minden iskolájából elhozzák a pedagógusok a gyerekeket könyvtári foglalkozásokra.



A Sugár úti terem belső tere



A gyermekek könyvtára a Zrínyi utca 33-ban

Ezek egy része csoportos kölcsönzés, másik része pedig könyvtárhasználati ismereteket nyújtó óra. A tanulók megismerkednek a könyvtárral, a könyvek csoportjaival. Megtanítjuk a könyv részeit, elmondjuk hogyan keressenek az adott könyvekben. Ismertetjük a katalógus használatát, a jegyzetelés alapjait, a bibliográfiakészítést. Bemutatjuk kézikönyvtárunkat, annak használatát.

Néhány óvodás csoportnak, s a környező falvak tanulóinak is tartunk könyvtár-bemutató foglalkozásokat. Az óvodások esetében ezt dia-, illetve videovetítéssel kapcsoljuk egybe.

A pedagógusok szaktárgyaik, az egyes anyagrészek megtanításához vették igénybe segítségünket. A foglalkozások előtt a gyerekek előre megadott témában jöttekjegyzetelni, s ügyesen dolgoztak fel bizonyos anyagrészeket.

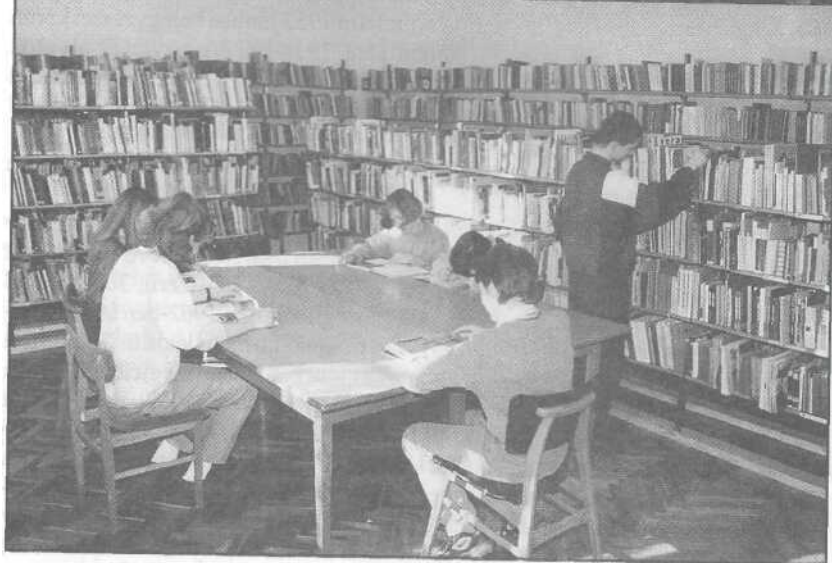
Könyvünnepeinken több rendezvényt, köztük író-olvasó találkozókat szervezünk. Az éppen aktuális évfordulókhöz kapcsolódó pályázatok szervezésében, lebonyolításában mindig aktívan részt veszünk, (pl. a millecentenárium alkalmából rendezett „Árpád népe”, vagy az 1848-49-es forradalom és szabadságharcral kapcsolatos vetélkedők).

Minden év áprilisában meghirdetjük, s lebonyolítjuk a JózsefAttila megyei szavalóverseny elődöntőit, illetve annak megyei döntőjét, ha a mi könyvtárunk kerül sorra a megyében.

Állományunk feltártsága kielégítő. Kereszkatalógusunkat a gyerekek rendszeresen használják. Szakkatalógusunkhoz betűrendes mutató is csatlakozik. Ezeken kívül még egy sorozati katalógus is segít a könyveink között eligazodni.

Ebben az évben költöttünk új épületbe. Remélem, hogy olvasóink gyorsan megszokják az új körülményeket. Szerencsére ez az épület is a városközpontban található, iskolák szomszédságában.

Rajfai Belőné



A gyermekkönyvtári részleg belső terei

Kiskanizsai fiókkönyvtár

Nagykanizsa, Hajgató Sándoru. 1.

Telefon: 93/319 211

Könyvtáros: Mikó Istvánné, Dávidovics Ferencné

Nyitva tartás: hétfőn és szerdán 13-18-ig,

kedden, csütörtökön, pénteken 10-18-ig

Ülőhelyek száma 12.

Az állomány nagysága 19 ezer kötet.

Szolgáltatások: könyv kölcsönzés, helyben olvasás.

A könyvtár története évszámokban

Az előzmény (1951-1955):, *Kimutatás a kiskanizsai Népkönyvtár tagjairól. Kezdvé: 1951. június 2-án. Fenyvesi János népkönyvtár vezető, Kisgergely Ferenc vezető* " ~ ezzel a felirattal ellátott füzet a kettő közül az egyik legrégebb dokumentum, mellyel a kiskanizsai könyvtár rendelkezik. Az első év beiratkozott olvasóinak száma e szerint a nyilvántartás szerint augusztus hónapra már elérte a 382 főt. A másik dokumentum a leltárkönyv, melyet az előző dokumentummal együtt kezdtek el vezetni. Ebben 1951. június 1-jén történt az első bejegyzés. A Beszerzés módjához K.K.Nk. ill. Köz. Kvtár. N.k. (Körzeti Könyvtár Nagykanizsa) került. Tehát biztosan onnan, a körzeti könyvtárból kapták a könyveket. A nyilvántartás sajátossága az, hogy a körzeti könyvtár leltári számait használták a leltárkönyvben, ezért a leltári számok teljes összevisszaságban találhatók benne. Ebben a nyilvántartásba utoljára 1953 júniusi bejegyzéssel került könyv. 1060 kötet került addig nyilvántartásra. 1954-ből is megvan az olvasók névjegyzéke, 481 olvasót regisztráltak. 1955-ben a 26. névnél megszakad a nyilvántartás. A 26. olvasó ebben az évben éppen az a Tóth Mária, aki 1959-től nyugdíjba vonulásáig vezeti a könyvtárat.

A történetünk tehát innen kezdődik. A Népkönyvtár minden bizonnyal a nagykanizsai körzeti könyvtár szervezésében jött létre.

1955 és 1958 között Önálló Községi Népkönyvtár, Kiskanizsa az intézmény neve. Akönyvtáros Kok Anna. A Bajcsai és Varasdi utca sarkán levő fűszerüzlet helyén, mostoha körülmények közt nyert elhelyezést a népszerű, 300 kötettel rendelkező könyvtár. (Cím: Bajcsai utca 1.) Balogh Jánosné 1962-ben írt szakdolgozatában a nagykanizsai járási könyvtár fiókjaként megalakultnak említi a könyvtárat. Az 1995. október 13-án a Kanizsa című hetilapban megjelent írásában úgy emlékezik, hogy 1955-ben a zalaegerszegi megyei könyvtár fiókjaként alakult meg a kiskanizsai könyvtár. Az áttekintett dokumentumok alapján megállapíthatjuk, hogy a kezdetekkor valóban létezett az a kettősség a fenntartásban és a könyvtári szervezetben, mely miatt megyei és járási alapításúnak egyaránt tekinthető volt a könyvtár. Kok Anna 1955. IX. 9-én kelt levelében úgy fogalmaz, hogy 1955. febr. 1-jén lett függetlenítve (előtte tehát a körzeti könyvtár letétje volt itt) a könyvtár és Önálló Községi Népkönyvtár lett.

Egy 1955. július 8-án kelt jegyzőkönyv pontosan rögzíti az akkori viszonyokat: 16 négyzetméteres a könyvtárterem, bútorzata alig van, az is kölcsönként bútor. Ejegyzőkönyv szerint 1955. febr. 17-én kezdte meg működését az Önálló Községi Népkönyvtár Kiskanizsán.

1955. március 22-én kelt az a stencilezett levél, melyből megtudhatjuk, hogy az önálló népkönyvtárak könyvtárosainak tiszteletdíját a megyei könyvtár utalja ki. Innen következhet tehát az az emlék, hogy a megyei könyvtár alapította a kiskanizsai könyvtárat. Mindezt erősíti, hogy a könyvbeszerzésre szánt keret is onnan érkezett.

A megyei könyvtár 1956. évre kiadott könyvbeszerzési kereteket tartalmazó stencilezett levele szerint ilyen a könyvtárak szerkezete Zala megyében: letéti könyvtárak járasonként (Letenye, Lenti, Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Zala-szentgrót) és önálló községi könyvtárak: Kiskanizsa (fiókkönyvtárjelleggel), Lenti (járási letéti munkát végez, de nemjárási könyvtár), Nova, Túrje, Zalalövő. A többi könyvtár ebből következően letéti könyvtár vagy fiókkönyvtár.

Összegzésként leírhatjuk tehát, hogy ebben az időszakban a kiskanizsai könyvtár önálló községi könyvtár, mely fiókkönyvtárjelleggel működik, a könyvtáros tiszteletdíját és a könyvbeszerzési keretet is a megyétől kapja. Hogy teljes legyen a kép, az Állami Könyvterjesztő Vállalat számláin is postacímként a következő található 1955-ben: Zalamegyei Tanács V.B.-nak, Népkönyvtár (néhol Községi Könyvtár), Kiskanizsa, Bajcsai u. 1.

1959-től a kilencvenes évekig Balogh Jánosné működése teszi a könyvtárat olyanra, amilyenek ma ismerjük. Először fél műszakban dolgozott.

1961-ben a Nagykanizsai Városi Tanács kezelésébe került a könyvtár, és a város fiókkönyvtári központja lett, a járási könyvtár fiókkönyvtárból tehát városi fiókkönyvtár lett. Persze jogi értelemben a dolog nem egyértelmű. A városi tanácstól már több anyagi segítséget kapott, mint a járástól. Könyvállománya 3000 kötet. A kis terem rendkívül zsúfolttá vált. A nyitvatartási idő heti 20 óra. A kölcsönzés „zártpolcos”, főként a könyvtáros ajánlása alapján történik. A könyvtáros lelkes ajánlásaival sokakat „szoktat” a könyvtárba.



*Balogh Jánosné (Tóth Mária) olvasóival a
16 négyzetméteres Bajcsai utcai
könyvtárteremben*



A Polgári Olvasókönyvtár (Móricz Művelődési Ház) földszintjén a fiókkönyvtár (bejárat az épület sarkán)

1964 körül a művelődési ház Hajgató Sándor utca felőli oldalán helyezték el a könyvtárat kb. 50 négyzetméteren.

Hat órára nő Balogh Jánosné munkaideje. Jelentősen gyarapszik a könyvtárhasználok száma.

1965-ben indul meg a városi fiókkönyvtárak szervezése, a kis-

kanizsai könyvtár volt ennek a fiókhálózatnak a központja, Baloghné pedig a vezetője és felelőse. A kiskanizsai könyvtár neve ekkor: Városi Könyvtár és Fiókkönyvtár Központ. Egyedül, de most már 8 órás munkaidőben végzi a tevékenységet Balogh Jánosné. Ország Júlia, később Halasi Istvánná segítik munkáját. Szülési szabadsága alatt, a hatvanas évek végén, Dávidovics Sándorné helyettesíti.

Az elnevezés újabb változata a Járási Tanács VB Járási-Városi Könyvtára igazgatójának leveléből: Nagykanizsai Városi Tanács VB Városi Fiókkönyvtára (1965. júl. 1.). A levél egy szerződés, melyben a Járási-Városi Könyvtár igazgatója munkaszerződést köt Ország Júliával, az illetményt a Városi Tanács VB Pénzügyi Osztálya fizeti.

A fiókkönyvtárak ebben az időszakban a következők voltak: Petőfi úti, később Bolgár Hadsereg úti, ma Hevesi úti fiókkönyvtár, Palini (mára megszűnt) Liget-városi (mára megszűnt), Sánci (mára megszűnt), Zetkin Klára utcai Szociális Otthon letéti állománya (mára megszűnt), Városi Sportegyesület letéti könyvtára (mára megszűnt).

1966-ban az Állami Könyvterjesztő Vállalat Könyvtárellátó Osztályával kötött szerződés szerint a kiskanizsai szerződő fél neve: Városi Könyvtár, Nagykanizsa, Hajgató Sándor u. 1. A szerződött összeg 29 000 Ft.

A fiókhálózat önállósága később megszűnt, ezzel a kiskanizsai könyvtár az egyik, a legnagyobb fiókkönyvtára lett a Városi Könyvtárnak.

1980 körül a művelődési házban új, nagyobb helyre került a könyvtár, a Templom tér felőli oldalra. Mikó Istvánná, Szokolné Pánczél Edit és Baj Ilona dolgoztak itt még ebben az időszakban. Végül Balogh Jánosné állandó kollégája Mikó Istvánné lett, ma ő vezeti a fiókkönyvtárat.

1989-90-ben felújították a művelődési házat, erre az időre a könyvtár a Szent Flórián térre költözött a tanácsi kirendeltség épületébe. Innen ismét jobb

ahol kis raktára, gyermekolvasója van a könyvtárnak.

E rövid, főként a szerveződés (elnevezés) és az elhelyezés, a könyvtárosok személyének alakulását rögzítő vázlat természetesen nem tud semmit sem visszaadni abból a rendkívüli erőfeszítésből, mely az olvasókkal való foglalkozásban mutatkozott az elmúlt évtizedekben.

Az állomány bővüléséből, a jobb, tágasabb elhelyezési körülményekből azonban érzékelhető, hogy egy közel tízezres városrész alapvető könyvtári ellátását megfelelő színvonalon oldották meg, és oldják meg ma is a kiskanizsai fiókönyvtárban.



Részletek a könyvtár belső teréből

Hevesi úti fiókkönyvtár

Nagykanizsa, Hevesi S. u. 6.

Telefon: 93/310854

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 13-18-ig, szerdán 9-12-ig is

Könyvtáros: Poór József, Kovács Istvánné

Az állomány nagysága: 10 ezer kötet

Szolgáltatások: helyben olvasás, könyvkölcsönzés

Az olvasótermi részen 10 fő tud egyszerre asztalhoz ülni.

Kedves Olvasó! Poór Józsefné vagyok, 1966-tól dolgozom a nagykanizsai Városi Könyvtárban, 26 éve egyedül vezetem ezt a fiókkönyvtárat.

1960-ban a könyvtár akkori vezetése úgy döntött, hogy közelebb viszi a könyvtárat, a könyveket az emberekhez, így egyik napról a másikra a Petőfi utca elején megnyílt egy sok időt megélt családi házban a fiókkönyvtár. Vezetője Kovács Józsefné (Nelli néni) volt. A kicsi helyiségből álló könyvtárat boldogan birtokukba vették az olvasni vágyó emberek.

Aztán pár év múlva, 1966-ban a szűkösnek bizonyult helyiségből egy kissé nagyobb, de a kultúrált elhelyezés elvárásainak itt sem igazán megfelelő helyre, az akkor még Bolgár Hadsereg útra, egy 45 négyzetméteres pincehelyiségbe költözött. Ideiglenesnek is szánták ezt az elhelyezést. Aztán az „ideiglenesből” 24 év lett. Ez egy sötét, mellékhelyiség nélküli terem volt. A fejlesztésnek nem volt itt tere. Nem volt alkalmas a keleti városrész könyvtári ellátására azért sem, mert attól távol volt. 1994-ben aztán változás történt. Czupi Gyula, aki a Városi Könyvtár munkatársa, a helyi önkormányzat képviselőjeként több alkalommal is felvetette a város képviselőtestületében a könyvtár mostoha körülményeit. Márciusban valóban megtörtént a „csoda”, a fiókkönyvtár végre megfelelő helyet kapott a Hevesi úton lévő Szolgáltatóházban. A szépen kialakított környezetben most már örömmel fogadhattuk az olvasóközönséget. Az új helyünkön már külön helyiség várja a gyermekeket a „gyermekkuckóban”, ahol 3000 kötetnél is több található. A beiratkozott olvasók nagyobbik fele fiatal, 7-18 éves. Akisdiákok szívesen látogatják csoportosan és tanári kísérettel is a könyvtárat. Örömmel tapasztalom, hogy alkalmanként a szülők is elkísérik gyermekeiket.



A szolgáltatóház, ebben az épületben található a könyvtár

A felnőtt részlegjői áttekinthető szabadpolcos helyiségből áll, mely több mint 6000 kötettel várja az olvasni vágyókat.

A folyóiratok (26 féle) helyben olvasására is lehetőség van. A szép világos és virágos

helyiség egyre több látogatót vonz.

A napi használat alapján elmondhatjuk, hogy jobban oda kell figyelni a kézikönyvek gyarapítására, hiszen éneikül szinte lehetetlen elboldogulni az információs igények között.

Itt már író-olvasó találkozó megrendezésére is gondolhatunk. Vendégünk volt Rózsás János nagykanizsai emlékiratíró. Reméljük a jövőben is örülhetünk még ehhez hasonló eseményeknek. A könyvtár a keleti városrész egyetlen közösségi tereként közéleti eseményeknek is helyet ad.

Ma már elmondhatjuk, hogy könyvtárunkba beiratkozott több mint 600 olvasó kultúrált körülmények közötti



A gyermekkuckó és a felnőtt részleg



A könyvtár a keleti városrész egyetlen közösségi tereként közéleti eseményeknek is helyet ad

Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola könyvtára

Nagykanizsa, Rozgonyi u. 23.

Könyvtáros : Papp Ferencné és Tóth Éva (gyeden)

Telefon: 93/311 390 17-es mellék

Nyitva tartás: hétfő, szerda, csütörtök 8-12-ig és 13-15.30-ig,

kedd 13-15.30-ig, péntek 8-12-ig és 13-14.30-ig.

Olvasóterem: 30 négyzetméter, 30 férőhely.

Az állomány nagysága 3 3 ezer kötet

Szolgáltatások:

Kölcsönzés:

Könyv: kölcsönzése ingyenes az iskola tanulói és dolgozói számára, korlátozásokkal a helyben használatos könyvek is kölcsönözhetőek (pl. nyelvi órákra, nyelvvizsgákra idegen nyelvű szótárak). A segédkönyvtári állományt zárástól nyitásig és hétvégére indokolt esetben kölcsönözzük.

Folyóirat: csak a tanulmányi versenyekhez kölcsönözzük.

Videokazetta: a diákoknak és a tanároknak is kölcsönözzük.

Más szolgáltatások:

Helyben olvasás,

Fénymásolás önköltségesen az iskola titkárságán, vagy a Perfekt Kft.-ben.

Könyv- és könyvtárhasználati órák.

Helyben lehet használni a magnó- és videokazettákat,

a CD-eket és CD-ROM-okat

Történetünk

Az iskola 1995-ben ünnepelte alapításának 230. évfordulóját, gróf Batthyány Lajos Magyarország nádora, Kanizsa ura alapította 1765-ben. Valószínűsíthető,



hogy az iskola könyvtára is alakulni kezdett ebben az időben, iskola könyvek nélkül már akkor sem működhetett.

Sándor Gertrúd dolgozta fel könyvtárunk történetét 1997-ben, szakdolgozata megtalálható nálunk, helyben olvasásra kiadható, (fénymásolata megtalálható a városi könyvtárban is).

Az iskola főbejárata

A 230 év alatt a könyvtár neve és így bélyegzője is többször változott, régi könyveinkben mindez nyomon követhető: *Kegyes-tanítórend házikönyvtára, Segélyegyleti könyvtár, Római Katolikus Gimnázium könyvtára, Irányi Dániel Általános Gimnázium könyvtára, Landler Jenő Gimnázium könyvtára* és jelenleg *Batthyány Lajos Gimnázium könyvtára*.

Több könyvtáros dolgozott e sokféle elnevezésű könyvtárban, de függetlenített könyvtárost csak 1964-ben neveztek ki Varga Géza történelem-földrajz szakos középiskolai tanár személyében, aki egy rendezett, „igazi” könyvtárat hozott létre (eltárolás, szakozás, raktári jelzet, katalógus).

1973-ban vonták össze az ifjúsági és a tanári könyvtárat. Ez a munka Kerecsényi Erzsébet tanárnő nevéhez fűződik. Katalógust épített, könyvtári órákat tartott, szakkört vezetett. Az állomány 1974-ben 21707 kötet volt.

1978-ban Boros Antal földrajz-rajz szakos középiskolai tanár vette át a könyvtár irányítását, az ő munkássága alatt költözött a könyvtár a jelenlegi helyére, egy 140 négyzetméter alapterületű tágas terembe.

A könyvtárban dolgozott dr. Ördög Ferenc magyar-történelem szakos középiskolai tanár, kandidátus, címzetes egyetemi docens 1983-1995-ig.

A két férfi után hölgyek következtek: Tóth Éva, Lukács Margit, Papp Ferencné. Tóth Éva jelenleg gyeden van, így a könyvtári munkát Papp Ferencné végzi. (Ők az első könyvtár szakot végzett könyvtárosok.)

Szervezeti és működési szabályzat szerint működünk, gyűjtőkori leírás alapján gyarapítjuk állományunkat évente 400-500 kötettel. Kiemelkedő volt az 1993-94-es tanév 1043 db könyv beszerzésével. Több alkalommal sikeresen pályáztunk a Soros Alapítvány és a Nemzeti Kulturális Alap könyvtárak állományának gyarapítására kiírt pályázatain, így alakult ki videotárunk is 430 videofilmmel (játékfilmek, oktatófilmek, ismeretterjesztő filmek).

A kötelező olvasmányokkal való ellátottságunk jó, a következő években feladatunk lesz, hogy a változó tananyaghoz az újakat beszerezzük. Kézikönyvtári állományunk színvonala és folyamatos fejlesztése lehetővé teszi a gyors és pontos tájékoztatást, a tanulók felkészítését az önálló kutatásra.

A megrendelt folyóiratok száma 35. Nagyobb részük a tanároknak szóló szakmódszertani folyóirat (OKSZI kiadványai), de előfizetjük a Természet Világát, az Élet és Tudományt, a PC World számítástechnikai folyóiratot is. A Természettudományi Közlöny (a Természet Világa elődje) 1872-től megtalálható könyvtárunkban (kivéve 1875-1909).

Könyvállományunk nagysága jelenleg 33 000 kötet. Az 1800-as évek előtti könyvek száma 30, 1801-1870 között megjelent könyveink száma 180.

Ezek a kötetek a piarista gimnázium állományából maradtak ránk, túlélve a háborúk és az államosítás után megjelent selejtezési jegyzékek pusztításait (pl. Dugonics András: A tudakosságunk első könyve... 1784).

1875-1940 között évente megjelent A Kegyes-tanítórendiek vezetése alatt álló Nagy-Kanizsai Kath. Főgymnasium Értesítője, melyekből egy-egy példány megtalálható könyvtárunkban, helyben olvasható.

Agimnázium könyvtárát ingyenesen használhatják az iskola diákjai, tanárai, minden dolgozója. Külső érdeklődőnek igazgatói engedéllyel kölcsönözhetünk, rövid határidővel (1-2 hét). Az elmúlt tanévben 718 olvasó kölcsönzött 5107 kötetet. Magas a könyvtárat helyben használók aránya is, itt készülnek a diákok különféle kiselőadásokra, fakultációkra, OKTV-re, felvételire; tanulják a „többkönyvséget”.

Tanév elején minden osztály ellátogat a könyvtárba az osztályfőnökével, és tájékoztatást kapnak a könyvtári szolgáltatásokról, beiratkozhatnak a könyvtárba.

Könyvtárhasználati órát tanári kérésre tartunk, de 1998-tól a NAT életbe lépésével sokkal hangsúlyosabb lesz ez a feladat is. „Többkönyvű” tanórák tartathatók a szaktantermekben is, a letéti állomány ezt biztosítja (kémia, fizika, biológia, történelem). 1997-ben sikeresen szerepeltünk az Országos Bőd Péter könyv- és könyvtárhasználati versenyen, Szoliva Gábor IV. helyezést ért el, valamint különdíjat kapott a legjobb könyvismertetésért.

A kisgimnazisták csapatával „Könyvek között” című országos levelezős játékon vettünk részt, 21. helyezést értünk el. Az író-olvasó találkozók Harkány László tanár úr szervezi, iskolánk volt diákjai is mindig szívesen jönnek az ilyen alkalmakra (pl. Tüskés Tibor, Kiss Dénes, Balázsovits Lajos). Többször vendégünk volt Nagy Gáspár költő is.

A könyvtár állományáról számítógépes nyilvántartás és feltárási katalógus épül folyamatosan és visszamenőleg a Szirén könyvtárkezelői rendszer felhasználásával. Két számítógépünk van, egyiket a Soros Alapítvány pályázatán nyertük 1996-ban 12 db CD-ROM-mal együtt. Ezt az olvasók is használhatják. Tervünk a Szirén hálózatos verziójának megvétele, a két gép összekapcsolása, valamint csatlakozás az iskolai hálózatra, amely lehetővé teszi a keresőprogramok hozzáférhetőségét, így a diákok „katalógusként” használhatják majd a számítógépet. Iskolánk kapcsolódik az internet világhálózathoz, amely a könyvtárból is elérhető lesz.

Papp Ferencné



A 33 ezer kötet egy része, a könyvtáros és a számítógépes „kölcsonzöpult”

Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola könyvtára

Nagykanizsa, Platán sor 3.

Tel/Fax.: 93/312 138; 93/310282,

E-mail cím: drmezonk@mail.matav.hu

Könyvtáros: Kincsesné GerőJusztina

Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig 8-15 óráig, pénteken 8-14 óráig.

Lejátszó eszközök a könyvtárban: magnetofon, videomagnó, televízió,
számítógép CD-ROM leolvasóval.

Az állomány nagysága 20 ezer kötet.

Alapterülete 127 négyzetméter.

Az iskola és könyvtárának alapítása

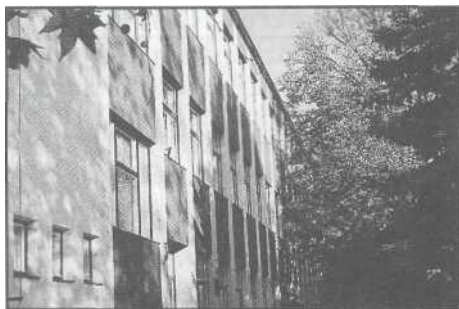
A könyvtár alapítási éve egybeesik a nagykanizsai 2. sz. Gimnázium indulásával (1963). A mostani épületben az első csengőszó csak 1964 augusztusában harsant fel. A kezdő évet az egykori Landler Jenő Gimnázium épületében kezdték meg. Ekkor indult el a könyvtár állományának gyarapítása is. Kezdetben két leltárkönyvet vezettek párhuzamosan, az egyik a „tanári könyvtár” tulajdonában lévő könyveket tartalmazza, a másik pedig az „ifjúsági könyvtárét”. Kétféle pecsét alkalmazásával sikerült elkülöníteni az állományt.

A „tanári könyvtár” elnevezésű leltárnapló első bejegyzései: kétnyelvű szótárak, szakszótárak, képzőművészeti albumok, a tanítást segítő kézikönyvek, valamint közlönyök és szakfolyóiratok voltak. Az „ifjúsági könyvtár” pedig kötelező olvasmányokkal, verseskötetekkel, később lexikonokkal és feladatgyűjteményekkel látta el az ifjú olvasókat.

Az 1965/66-os tanévben beindult a mechanikai műszerész szakközépiskolai osztály, valamint az azt követő évben a biológia-kémia tagozatos gimnáziumi osztály is. Ez újabb feladatot jelentett az iskolai könyvtár számára, hiszen az eredményes oktatáshoz szükség volt korszerű szakkönyvek beszerzésére. Az ipari szakközépiskolai képzést 1972-től a közgazdasági szakközépiskolai osztályok beindítása váltotta fel. Így a könyvtár állományát képező műszaki szakkönyvek feleslegesnek bizonyultak és a helyi szakmunkásképző iskola könyvtárának adományozták. Ekkor kezdődött meg a könyvtári gyűjtemény közgazdasági szakkönyvekkel való bővítése, amely napjainkban is tart.

A könyvtár elhelyezése, a gyűjtemény alakulása

Az iskola épületének terveiből sajnálatos módon kimaradt a könyvtári helyiség, így hosszú évekig nem volt állandó helye a könyvtárnak. Az egyik földszinti teremben helyezték el először a könyvtári gyűjteményt, elkülönítve a tanári ill. az



Az iskola épülete

ifjúsági könyvtári állományokat. A könyvtáros a tanulók segítségével működtette és gyarapította a könyvtári állományt, amely dinamikusan növekedett az évek során. Néhány adattal hadd illusztráljam ezt: 1964-ben a könyvtár 1159 kötet könyvvel rendelkezett, 10 év múlva 1974-ben - ez év végén szűnt meg a tanári leltárkönyv vezetése - már 10622 kötetes gyűjteménnyel rendelkezett.

Miután fokozatosan kinőtte a fent említett terem méreteit a könyvtár, létrehoztak egy szerény alapterületű helyiségben egy raktárát, ami a 90-es évekig meg is maradt. 1971-ben a keleti szárnyon egy alig 30 négyzetméteres könyvtártermet alakítottak ki. Közben a folyosón szekrényekben sorakoztak azok a könyvek, amelyek a terembe már nem fértek be.

1990-ben a könyvtár melletti teremmel bővült a helyiség, ahol az olvasószoza került kialakításra, így 60 négyzetméterre nőtt az alapterület. Ez valamelyest enyhítette a helyszűkét, ám az itt elhelyezett audiovizuális eszközök miatt gyakran újra tanteremmé alakult, így nem mindig tudta megfelelőképpen betölteni a funkcióját. Az olvasószobában 14 ülőhely biztosította a kutatni vágyó diákok elhelyezését. A kollégák szívesen tartottak ott irodalom és történelem fakultációkat is. 1997-ben az iskolai és a kollégiumi könyvhasználatának összehangolásával lehetővé vált 128 négyzetméter alapterületű könyvtár és raktár létrehozására. Úgy gondolom, ez az eddigi legideálisabb hely ekkora gyűjtemény elhelyezésére.

Az 1967-68-as és 1968-69-es tanévekben könyvtári szakkör működött 15 taggal a könyvtárban, kéthetenként kétórás összejövetelekkel. A tanulók könyvtári alapismereteket sajátítottak el, a gyakorlati foglalkozásokon pedig az ifjúsági könyvtárat rendezték és a kölcsönzési munkában segítettek.

1988-92-ig újra működött a könyvtári szakkör heti 1 órában, ahol a diákok írástörténettel, könyvtártörténettel ismerkedtek, jártasságot szereztek a könyvtári tájékoztatásban és a katalógusrendezésben.

Az 1996-os év végén az állomány nagysága: 20254 kötet könyv, az utóbbi öt évben (1992-1996) 2602 új könyv került a könyvtár tulajdonába. A szakirodalom és a szépirodalom aránya 60-40 %. A szakkönyvek jelentős részét az elméleti és alkalmazott közgazdasági szakkönyvek alkotják, ezen belül is a mikro- és makroökonómia, pénzügy, marketing, adózás és külkereskedelmi témában, valamint az ehhez kapcsolódó közgazdasági és üzleti kétnyelvű szótárak. Az 1993-94-es tanévtől elindult „Emberi erőforrások fejlesztése” világbanki projekt keretében a közgazdasági és kereskedelmi-marketing szakmacsoport létrehozása, valamint a külkereskedelmi ügyintézői képzés beindítása indokoltá teszi a korszerű, naprakész információkat tartalmazó szakkönyvek beszerzését. Ezek részben

a hiányzó tankönyvek pótlására is szolgálnak, valamint a szaktanároknak és a tovább tanulni kívánó tanulóknak elengedhetetlen szakirányú tájékozottság megszerzéséhez szükségesek. 1997-ben 24 fféle folyóíratra és 3 napilapra fizettünk elő iskolánkban. A könyvtárban a folyóiratok közül mindössze 6 van elhelyezve. A többi a tanári szobákban ill. a titkárságon található meg. Sajnos így a folyóiratok megőrzése szinte megoldhatatlanná vált, de remélem, hogy a közeljövőben sikerül ezt a problémát kiküszöbölni. Az időszaki kiadványokról nyilvántartást nem vezetünk. A könyvtárban az alábbi katalógusok találhatóak: címszó, szerzői betűrendes, szak-, sorozati, raktári katalógus. A fent említett cédulakatalógusok sajnos korántsem tartalmazzák az állomány teljességét, másik nagy hiányuk, hogy a raktárba került példányokról semmilyen nyilvántartás nem készült.

1990-től a Szirén integrált könyvtári program segítségével történik a feldolgozás. Ez nagy segítséget jelent a feltáró munkában. Iskolánk megvásárolta a programhoz kapcsolódó MNB adatbázist, amely jelen pillanatban 1976-tól tartalmazza a Magyarországon megjelent új könyvek bibliográfiai leírását.

Ez a program könyvtárunk számára azért is szerencsés, mert így csak kb. tíz év könyvtermése az (a könyvtár indulása óta), amit az adatbázis nem tartalmaz.

Másik nagy előnye, hogy nemcsak a saját adatbázisunkról tudunk sokféle keresési szempont szerint tájékoztatást nyújtani, hanem a Szirén adatbázisából is. Távlati célunk, hogy a Szirén adatbázis további bővítését is megvásároljuk, hogy lehetővé váljon a folyamatos állományfeltárás. Jó lenne egy másik számítógép, amivel az olvasók is kereshetnének a feldolgozott állományban.

Az új hely abban is előrelépést jelent, hogy a diákok a tágas terek - amik az előző helyiségben nem voltak - a pontos és egyszerű feliratok, és egy kevés könyvtári ismeret segítségével könnyebben és gyorsabban fognak tájékozódni. A tágas tér azt is lehetővé teszi, hogy az osztályok megfelelő könyvtárhasználati ismeretet kaphassanak, ill. alaposan megismerkedjenek az egyes szakterületek kézikönyveivel is. Azon munkálkodunk, hogy a könyvtár központibb helyet foglaljon el az iskola életében, vetélkedők, író-olvasó találkozók és más kulturális események színhelyévé váljon.

Az iskola könyvtárosai, akik munkájukkal, hozzáértésükkel sokat tettek az iskolai könyvtár kialakításáért:

Nyári Rudolfné, Kovács Lászlóné, dr. Pölöskei Árpádné, Straub Gabriella, Soós Sándorné, Knasz Ágnes, Tóth Éva.



Az újonnan birtokba vett könyvtárterem elsőként berendezett része

Kincsesné Gerő Juszti

Széchenyi István Ipari Szakmunkásképző- és Szakközépiskola könyvtára

Alapítás: 1967. január 1.

• Nagykanizsa, Hunyadi u. 18.

Telefon 93/314 330,314 331, Fax.: 93/310 522

Könyvtáros: Mészáros Sándor

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig délelőtt 7.45-10.50-ig, délután 14-15-ig
A könyvtár alapterülete 100 négyzetméter, ebből 50 négyzetméteren 35-40 férőhelyes az olvasótermi rész.

Az állomány 22 ezer dokumentumot meghaladó.

Szolgáltatásainkról és igénybevételükről: helyben használat (kézikönyvtár, videotéka, folyóirattár), könyv- és könyvtárhasználati órák, könyvkölcsönzés, videofilmek iskolán belüli kölcsönzése (tanórára, mivel a tantermekben is van videó- és televíziókészülék).

A könyvtár szolgáltatásait az iskola felnőtt dolgozói és tanulói - beiratkozás után - díjtalanul vehetik igénybe.

Akik nem tanulói vagy dolgozói intézményünknek, az iskola igazgatójának külön engedélyével ugyancsak díjtalanul lehetnek a könyvtár használói.

A könyvtár szerepe, elhelyezési körülményei, története, az állomány jellemzői

A szakmunkásképző iskolák elsődleges célja mindig a társadalmi igények kielégítése. A társadalomnak pedig korszerű szakmai és általános műveltséggel rendelkező, önművelésre is képes, az erkölcsi normákat betartó, képzett emberekre van szüksége. Az iskolatípusnak azért, hogy az elvárásoknak meg tudjon felelni, szüksége van jól működő, korszerűen felszerelt iskolai könyvtárra - információs forrásközponttra is. A könyvtár a tanítási időben szabadon látogatható. A német

szakirodalomban az iskolai könyvtárak Treffpunkt-ként megnevezett funkciója nálunk maradéktalanul megvalósul. Dán Krisztina könyvtárостanár így fogalmazta ezt meg: „...az iskolai könyvtárnak egy olyan demokratikus találkozóhelyként [...], fórumként is funkcionálnia kell, ahol a tanulók egymással



Az iskola központi épülete. A könyvtárterem a bejárástól közel található

jak közéleti és egyéni problémáikat". A nagykanizsai Széchenyi István Ipari Szakmunkásképző- és Szakközépiskola könyvtára az iskola központi épületében a bejárathoz közel, jól megközelíthető helyen található. Ebben a kifejezetten könyvtárnak épített helyiségben működik az 1992-93-as tanévben elvégzett iskolabővítés óta. (Előtte egy tanteremben működünk).

A könyvtár alapterülete 100 négyzetméter, ebből 50 négyzetméter az olvasótér, ahol szükség esetén egy 35-40 fős osztály is leültethető. Az olvasótéren kívül, 2-4 fő részére kialakított, kényelmes, böngészgetésre alkalmas „kuckók” is az olvasók rendelkezésére állnak. Ezek különösen népszerűek a tanulók körében. (A pedagógusok is szívesen ülnek be ide).

A könyvek 350 folyóméter polcon vannak elhelyezve, a videokazetták pedig zárható szekrényekben. (A polcok a plafonig érnek, így sajnos a létra használata elkerülhetetlen).

Könyvtárunk egyedi (ifjúsági) leltárkönyvébe 1967. január 1-jén tettek először bejegyzést. Ugyanezzel a dátummal nyitották a tanári szakkönyvek egyedi leltárkönyvét is. A két könyvtár egyesítésekor, 1976-ban 8533 könyvtári dokumentum rendelkeztünk a csoportos leltárkönyv tanúsága szerint.

Könyvtárunkban található a „Nagykanizsai Áll. Segélyezett Községi Iparos Tanonciskola Szakrajzai” c. eredeti rajzgyűjtemény a századforduló tanoncainak munkáiból.

Jelenleg az iskola könyvtárában 22 413 könyvtári dokumentum található. Ebből könyv 21 520; műsoros videokazetta 228 db; a többi egyéb nyomtatvány (pl. térképek). A szak- és ismeretterjesztő dokumentumok száma 15 567, a szépirodalmi műveké 5 714. A tankönyvek száma-mivel eddig külön tankönyvraktárral rendelkeztünk - csekély. Mindössze 967 db. (Tehát az állomány 71 %-a szak- és ismeretterjesztő irodalom, 25 %-a szépirodalom, 4 %-a tankönyv).

Az iskolánknak több mint 50 féle időszak kiadvány jár. Zömmel szakfolyóiratok, a szakmák igényei szerint, valamint a pedagógiai informálódás kielégítésére. A pedagógiai, módszertani folyóiratokat a könyvtárban őrizzük és tároljuk, a szakmai periodikumokat - a legfrissebb számok kivételével - az illetékes szaktanár (munkaközösség) kezeli. (Későbbiekben közöljük az iskolánk részére megrendelt folyóiratok jegyzékét).

Könyvtárunkban megtalálható a „Zalai Kézműves” a Zalai Kézműves Kamara lapja, valamint az „Értesítő” a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara hivatalos közlönye is. Szintén olvasható nálunk a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara folyóirata, a „Kamara” című havonta megjelenő gazdasági lap. A nevezett dokumentumokat azért emeltük ki, mert a Városi Könyvtárjegyzékén nem találkoztunk velük, s így nagy valószínűséggel csak nálunk hozzáférhetőek.

Iskolánk könyvtárára inkább a helyben használat a jellemző, melynek során főállású könyvtárosként segítem a felhasználókat a könyvek közötti eligazodásban, a katalógusok használatában, az információk fellelésében.

Tanulóink és kollégáink egyaránt szívesen vennék, ha - akár költségtérítés ellenében is - lehetőségük lenne fénymásolatok készítésére a könyvtárban.

Könyvtárunkbajáró napilapok, folyóiratokjegyzéke:

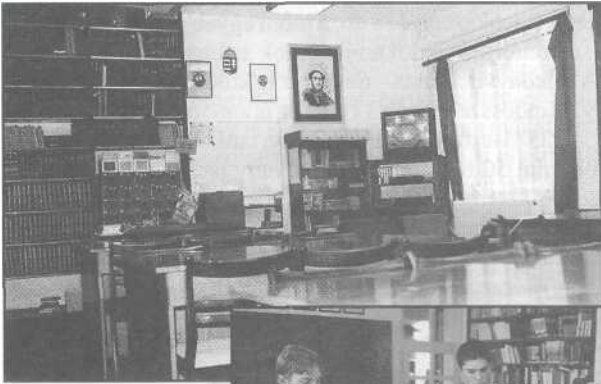
Napilapok: Népszabadság, Zalai Hírlap.

Folyóiratok: Adó; Alaplap; AutóSzaki; Biológia (Módszert.); A biológia tanítása; BUKSZ; CD Panoráma; Egészségkereső; Elektrotechnika; Elektro Installateur; Esztétika; Fizika (Módszert.); A fizika tanítása; Fizikai Szemle; Gépjártástechnológia; Heti Világgazdaság; História; Informatika+Techn.(Módszert.); Inspiráció; Kanizsa; Katedra (Látélet); Kémia (Módszert.); A kémia tanítása; Kőgáz Híradó; Könyv, Könyvtár, Könyvtáros; Könyvtárhasználat; Könyvtári Figyelő; Könyvtári Levelező/lap; Köznevelés; Magyar (Módszert.); Magyar Építéstechnika; Magyar Építőipar; Magyar Épületgépészet; Magyar Asztalos; Magyar Installateur; Magyar Könyvszemle; Magyar Közlöny; Magyartanítás; Matematika (Módszert.); A matematika tanítása; Művelődési Közlöny; Pedagógusok Lapja; Rubicon; Szakképzési Szemle; Szakoktatás; Századok; Testnevelés és Sporttudomány; Továbbtanulás; Történelem (Módszert.); Windows Panoráma; Zalai Tanügy.

Az iskolában dolgozó könyvtári diákkör 1986-ban szerveződött, 1989-ben vette fel — születésének századik évfordulóján - Tevan Andor nevét. A diákkör céljai között szerepel a könyv- és könyvtárhasználat .készségeinek fejlesztése, valamint a könyvtárban végezhető munkák megismerése, gyakorlása. A diákkörös tanulók azt is elhatározták, hogy megismerkednek híres magyarországi könyvtárakkal és más iskolákban működő diákkörök életével, munkájával.

elméleti és gyakorlati feladatok megoldásával, illetve tanulmányi kirándulás során valósítják meg.

Mészáros Sándor



A könyvtár olvasóterei és a Nagykanizsai Ali. Segélyezett Községi Iparos Tanonciskola Szakrajzai hatalmas kötetivel az iskola diákjai



Thúry György Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző-iskola Információs

Központja

Nagykanizsa, Kisfaludy S. u. 2.

Telefon: 93/313 307, Fax.: 93/314 158

Könyvtáros: Csizinszkyne Kathi Csilla

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7-16-ig

Olvasóterem: 150 négyzetméter alapterületű, 50 férőhelye van (ezzel Nagykanizsa és környéke legnagyobb könyvtári olvasóterme).

Szolgáltatások:

Helyben olvasás.

Könyvkölcsönzés.

Internethasználat.

Fénymásolás.

Floppyn hozott számítógépes anyagok nyomtatása.

Állomány: saját iskolai 10 ezer kötet, szakszervezeti letéti 30 ezer kötet.

Az állomány gyarapításakor a kereskedelem, (marketing és reklám), a vendéglátóipar, az idegenforgalom, a turizmus, a pszichológia, a pedagógia, a szociológia szakirodalmára különösen figyelnek.

Gyarapodás: 200-300 db/év (10 évre visszatekintve jellemző adat).

Az állomány feltárása: számítógépes katalógusból szerző, cím és tárgyszó szerinti visszakeresés (a hálózatban is tervezzük megvalósítását).

A terem kiváló helyszín előadások, rendezvények számára, multimédiás oktató kabinjaink tolmácsfülkeként is működtethetők.

Az iskolai könyvtár történetéből

Az iskolajogelődjének alapítási éve 1857.

Az iskolai könyvtár múltjára vonatkozó kutatások sajnos csak egy rövid időszak tekintetében jártak eredménnyel. A fellelt dokumentumok nem adtak elegendő információt az alapos elemzéshez. Ennek egyik oka, hogy 1950-ben a



Az iskola épülete az Ady és a Kisfaludy utca felől

tűz martalékvává váltak az iskolai okmányok, a könyvtár addigi működését alátámasztó iratok. Ekkor pusztult el a könyvtár szinte teljes állománya is.

Az egyetlen rendelkezésre álló, hiteles adatokat tartalmazó forrás a könyvtár működésével kapcsolatban az 1983. március 1-jével nyitott leltárkönyv. Ekkora teljes állomány újból leltározásra került. A régi leltárkönyvek eltűntek. Az olvasói kölcsönzésről vezetett füzet hiányos, benne olvashatatlan rövidítések találhatók a cím és szerzőségi közlésre vonatkozóan. Nincs gyűjtőköri leírás. A leltárkönyvben beszerzés módja helyén a „vétel” vagy „ajándék” meghatározások szerepelnek. Nincs információ arról, hogy közvetlenül kiadótól, könyvtárellátótól vagy könyvesboltból történt-e a vásárlás, intézmény vagy magánszemély volt-e az ajándékozó. A selejtezések lényéről a leltárkönyv megjegyzés rovatai tanúskodnak, a selejtezési jegyzőkönyvek elvesztek vagy nem is léteztek. A könyvek raktári jelzetei és a kölcsönző kartonok néhány könyvtárellátótól beszerzett könyvet kivéve hiányoznak. Raktári katalógus nincs. Szépirodalmi betűrendes és szak-katalógus létezik, de a többszöri átköltözések folytán felborult a szoros betűrend és a hibák nem lettek kijávítva.

A korábbi könyvtárosok valószínűleg jól ismerték a közel tízezer könyvet számláló állományt (hiszen a könyvtár működött), de az annak forgását és az olvasók szokásait tükröző munkanaplót nem vezették és utódaik számára nem hagytak hátra értékelhető dokumentumokat.

Az európai és nemzeti kultúra védelmében az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum tekintélyes szakemberek bevonásával 1988-89-ben országos felmérést végzett a nagy múltú középiskolák könyvtáraiban található muzeális gyűjteményekre vonatkozóan. Akibocsátott adatlap kiterjedt az összes 1945 előtti könyvtári állományban lévő dokumentumra, azok tipológiai osztályozására, feltártságának fokára, az elhelyezés, kezelés és állományvédelem kérdéseire, valamint a könyvészeti ritkaságok felsorolására. Az elemzés eredményeit közreadó tanulmány megemlíti négy másik zalai középiskola mellett a Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola 105

kötetből álló kis gyűjteményét is, mely magyar nyelvű, nagyrészt szépirodalmi és ismeretterjesztő könyvekből áll. (A nagy múltú középiskolák könyvtárai / Fabulya László. - Budapest: 1990) A dokumentumok 1801 és 1945 között kerültek kiadásra. A szóban forgó állomány nyilvántartott, de elkülönítetlen és feltáratlan. A könyvtáros számára előírt



A bejárati rész a kölcsönzőpulttal

tennivalók között szerepel az előbbi hiányosságok pótlása mellett állagmegóvási okokból kb. 20 db könyv kötetése is.

1990. június 12-től a Szakszervezetek Nagykanizsai Körzeti Könyvtárát és a Thury György Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképzőiskola Könyvtárát szerződés alapján közös fenntartás alá vonták. Az együttműködés az 1976. évi 15. sz. Tvr. és az annak végrehajtásáról rendelkező 17/1976. (VI. 7.) MT. számú rendelet, az 5/1978. (XII. 12.) KM. számú rendelet, valamint a 4/1965. (VI. 15.) MM. számú rendelet értelmében az eredményesebb oktató-nevelőmunka és tanulmányi munka, a munkahelyek dolgozóinak jobb ellátása érdekében vált szükségessé. A nyilatkozatot Antal József könyvtárigazgató és Csordásné Láng Éva iskolaigazgató írták alá.

A közös fenntartásból ez idáig az iskolának és a szakszervezeti könyvtárnak is előnyei származtak. A helyben lévő állományt az iskola tanulói, nevelői használják: ez egy lépés a nyilvánosság felé. A szakszervezeti könyvtár terembért nem fizet, csak a kölcsönző könyvtáros tiszteletdíját. Több országos példához hasonlóan az állomány átadásával vagy eladásával a létesítendő főiskola számára a „könyvtári háttér” biztosítható lenne erre a gyűjteményre alapozva.

Az iskola igyekszik megeremteni a könyvtári állomány megfelelő tárolásához és közkinccsé tételéhez a feltételeket. Az idén nyáron készült el az új korszerű könyvtár, a 150 négyzetméteres olvasóterem, ahol a régi értékek megbecsülése mellett a modern technikai eszközökkel való színvonalas szolgáltatás lehetősége is adott.

Kilenc multimédiás számítógépes munkaállomás közvetlen linternet-eléréssel került telepítésre az olvasóteremben. A könnyebb keresést és a könyvtáros munkáját is megkönnyíti a Szirén könyvtári adatbázis-kezelő rendszer. A távolabbi tervek között szerepel a város és a régió számára fontos kereskedelmi, gazdasági és idegenforgalmi információk szolgáltatása szakkönyvtárként és információs központként működve.

Technikai felszereltségünk

Az információs központban a Szirén könyvtári nyilvántartási rendszert alkalmazzuk.

A közvetlen internethozzáférést saját PRIMERGY 060 (5,1 GB IDE) WEB szerver biztosítja 64 Kbyte/s-os adatátviteli csatornán keresztül.

Intranet rendszerünk Novell hálózati operációs szoftverrel működik, a szerver PRIMERGY 060 (8 GB SCSI) típusú.

Az olvasóteremben 4 db számítógépes munkaállomás, galériás elrendezésben 5 db multimédiás számítógéppel felszerelt oktató kabin található.

A számítógépek adatai: Scenic Pro D5 Processzor Intel Pentium 166 MHz MMX, RAM 16 MB, Second Levél Cache 256 Kbyte, 16x CD ROM, HDD 1,3 GB Fást IDE, Etherlink XL PCI 3C900 Combo, audio kártya CL 29, fejhallgató,

mikrofon, 2x2 Whangszóró, egér, monitor, KBPCsbillentyűzet. Szoftverek: MS Windows 95, MS Office 97, Internetoktató, WEB lap szerkesztő

Folyamatosan gyarapodó CD gyűjteménnyel rendelkezünk:

Hangos szótárak sorozat (német, angol), Nyelvész sorozat (kezdő és középfeladó német, angol; kezdő francia és spanyol), PicDic szótárak angol, német, francia nyelven (A „Szeretem a szavakat” tematikus képes szótárak számítógépre átdolgozott hangos változata gyakorló feladatokkal kibővítve), ClipDic szótárak angol, német nyelven (eredeti hírműsorokból átvett anyagok, melyek segítik az élő nyelv megértését és feladatokkal a szövegfeldolgozást), Üzleti angol (gazdasági és pénzügyi témákkal foglalkozó klipek gyűjteménye), Oxford University Press által kiadott egynyelvű szótár, Talk to my sorozat (kiejtés gyakorlási lehetőséggel), Magyar Törvénytár.

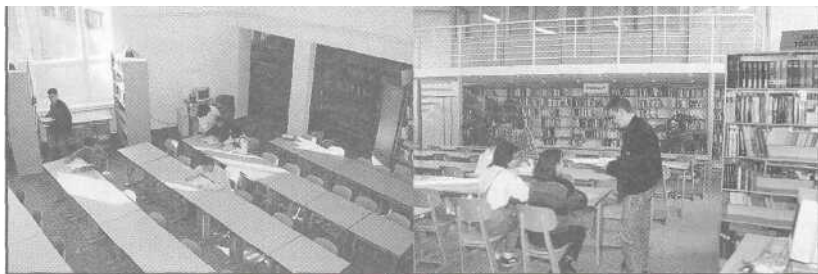
Terveinkről

Szolgáltatásainkkal - a jelenlegi korlátozottan nyílt működés helyett - szeretnénk nyitni a város felé.

Az oktatás segítése érdekében az állományt nagyobb arányban fogjuk gyarapítani a NAT szellemében. A kereskedelem, a vendéglátóipar és az idegenforgalom magyar nyelvű szakirodalmi területén tervezzük megvalósítani a teljességre törekvő szerzeményezést, idegen nyelven e területek válogatott irodalmát szeretnénk gyűjteni. Olvasótermünkben a város számára is hasznos, fejlett technikai színvonalú előadótermet kívánunk kialakítani, ahol a konferenciák mellett vetített képes előadások, filmvetítések is tarthatók

A már földrészünkön több helyen létező un. Európai Információs Központként működve szeretnénk összegyűjteni és szétsugározni a város és a régió számára az információkat, különös tekintettel a kereskedelem, a vendéglátás, a logisztika és a turizmus területén.

Csizinszkyné Kathi Csilla



Nagykanizsa és környéke legnagyobb könyvtári olvasóterme. A galérián található multimédiás oktatókabinok tolmácsfülkéként is működtethetők

Zsigmondy Vilmos és Winkler Lajos Műszaki

Középiskola könyvtára

Nagykanizsa, Sugarú. 13.

Könyvtáros: Illés Miklósné

Nyitva:hétfőn 8-15.30-ig, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken 8-14 óráig

Telefon: 93/314-385

Az állomány nagysága 18 ezer könyv

Olvasóhelyek száma 40

• A főépület földszintjén az iskola legékesebb, legnaposabb részén található a könyvtár, mely sohasem volt csupán a könyvek *tárháza*, hanem kényelmes olvasótermével kisebb kulturális központ szerepét is betöltötte. 1952-ben hozták létre néhány száz kötettel. Az első fontos szakkönyveket az OKGT könyvtárából kapta iskolánk, ez az alapja szakkönyvtárunknak. Első könyvtárosunk Meixner Béla tanárúr volt, aki kiváló diákszínpadot vezetett iskolánkban. Őt Kiss Gizella, Teleki Tünde, Tóthné Birics Gyöngyi, Illés Miklósné követték.

1990-ben az iskola vezetése a könyvtárat olvasóteremmel bővítette. Az olvasóterem 10 asztallal és 40 db székkal várja a tanulókat. Ebben a teremben helyeztük el a kézikönyvtárat, s itt kapott helyet a szépirodalmi állomány is. A könyvek szabadpolcos elhelyezésűek. Televízió és videolejátszó is tartozik a helyiség berendezéséhez, ezért gyakran veszik igénybe történelem, irodalom, földrajz órákon videofilmek vetítésére. 200 darabos videotárunk, mely csak tanórákra kölcsönözhető, nagyon jól kapcsolható az oktatáshoz.

Az elmúlt 5 év midedgyikében átlagosan 1100 kötettel gyarapodtunk. 20 CD lemezünk van és 20 folyóiratjár könyvtárunkba, közülük a Humánpolitikai szemle és a Kőolaj és földgáz című nem található meg a Városi Könyvtárbajáró folyóiratok között. Könyvtárunk speciális gyűjteményrésze - meghatározott szakmai képzésünk miatt — a bányászati és vegyészeti szakirodalom.



Az iskola főépülete és a könyvtárterem részlete

Cserháti Sándor Mezőgazdasági és Gépészeti Szakközépiskola könyvtára

Nagykanizsa, Ady u. 74/A

Telefon: 93/313 010

Könyvtáros: Lakner Zsuzsanna

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7.30-15.30-ig.

16 ezer kötetes a könyvállomány.

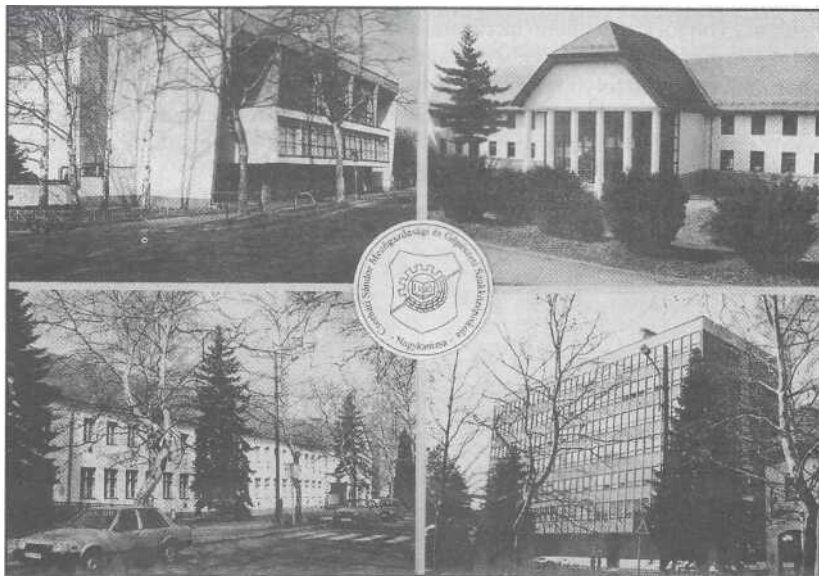
Egy osztály leültetésére alkalmas olvasótermi résszel rendelkeznek.

1950-ben alakult a könyvtár. Önálló helyiségben, szabadpolcos rendszerrel működnek. Az általános műveltséget és a szakképzést szolgáló könyveket egyaránt gyűjtik.

1962 óta függetlenített könyvtáros dolgozik a könyvtárban. Dr. Andor József (Baba néni) látta el hosszú évtizedeken át a könyvtárosi teendőket. Az állománygyarapítás folyamatos. Különösen ügyelnek a mezőgazdasági szakirodalom beszerzésére

250 műsoros videokazettával is rendelkeznek, ezek főként az oktatást segítő, a fiatalok problémáit feldolgozó filmek. 40 folyóirat jár a könyvtárba, köztük több fontos mezőgazdasági szaklap.

A gyűjteményt betűrendes, címszó-, tárgyszó- és szakkatalógusok tárják fel, 1995 óta áttértek a számítóaépes feldolgozásra.



Az iskola épületei (a bal alsó épületben található a könyvtárterem)

Bolyai János Általános Iskola könyvtára

Nagykanizsa, Erzsébet tér 9.

Tel.: 93/312 182

Könyvtáros: Marton Istvánné

Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 8-14.30-ig

Az állomány nagysága: 10 ezer kötet

Olvasóhelyek száma 30

A könyvtár elhelyezése és állománya

Könyvtárunk az iskola 1994-ben átadott új épületszárnyának legfelső szintjén, a tetőtérben működik. Átírem kellemes, világos, tágas és a könyvtári funkciónak remekül megfelel. Egyes kollégák szerint „túl magasan” helyezkedik el, de ez az „apró” hátrány a diákoknak nem jelent akadályt. Az alaprajz és a fotók segítségével „megtekinthető” a könyvtár belső tere és elrendezése.

A könyvtáraknál megszokott rendben, a bejáratnál fogasok, kölcsönzőpult, mellette a kézikönyvek, lexikonok, folyóiratok fogadják az olvasót. A falra merőlegesen állított kétoldalas polcokon található az ismeretterjesztő irodalom és a szépirodalom.

A gyerekek igényéhez igazodva külön polcot kaptak a kötelező olvasmányok, a sorozatok, a mesék, az idegen nyelvű könyvek és a tankönyvek. A tetőablakok alatt az olvasáshoz, könyvtári foglalkozásokhoz asztalok, székek kerültek elhelyezésre. Állományunk meghaladja a 10 ezer kötetet. Évenként kb. 300 db-os gyarapodással számolunk, vásárlás, esetenként ajándékozás útján.

A könyvtár múltjáról

1952-ben kezdték gyűjteni a könyveket az akkor még Szabadság Téri Általános Iskolának nevezett intézmény pedagógusai. Iskolák adományából, a megszüntetett Ferences rend tudományos könyveiből, lexikonjaiból alapozták meg a gyűjteményt. (Sajnos olyan könyvet, melyben a Ferences rend tulajdonára utaló pecsét lett volna, már nem találtam az állományban.) A kezdetben csupán csak 200-300 kötetből álló könyvtár a tanárok számára volt hozzáférhető, diákok nem kölcsönözhetek. Könyvtáros, sőt könyvtár sem volt, így az irodában, tanári szobában volt fellelhető az a néhány kötet.

A hatvanas években fellendülő úttörőmozgalom gyerekenként 10 Ft-ot juttatott az iskoláknak, s ebből a pénzből a könyvtár fejlesztésére is „lecsíptek” néhány forintot.

A későbbiekben aztán külön éves fejlesztési keret állt rendelkezésre. Ekkor bízták meg Duró Gyözőné pedagógust, hogy heti 3-4 órában lássa el a könyvtár kezelését. Ettől kezdve beszélhetünk kölcsönzésről és szisztematikus állománygyarapításról.



Az iskola új szárnyának főbejárata feletti tetőtérbeépítés rejti a könyvtárat

A 70-es években a régi, rossz állapotú iskola-épület felújításra szorult, s ez idő alatt más intézményekben helyezték el az osztályokat. Sajnos ez az állapot a könyvtár gyűjteményében is kárt okozott. A megmaradt könyveket 1980-tól jegyzik szabványos leltárkönyvbe. Ekkor a könyvtárat Soós Józsefné tanárnő kezeli, nem főállásban, csak munkaideje egy részében.

Nyugdíjba vonulása után egy esztendeig dr. Rózsáné dr. Lendvai Anna látta el a könyvtárosi teendőket. Az 1994-es tanévben lett főállású könyvtáros e sorok írója.

Nagy változást hozott könyvtárunk életében az 1994-95-ös új iskolaév, hiszen a sok hurcolkodás után végre igazi és - remélem - végleges helyre költözhattünk. A több mint 100 négyzetméteren nemcsak kölcsönzés folyik. A szünetekben tanulnak és olvasnak is itt a diákok. Könyvtári foglalkozásokat, videózással egybekötött tanórákat is rendszeresen tartunk.

Sajnos az intézmény által előfizetett 21 folyóirat és újság közül csak kevés jut el a könyvtárba. Többségük a tanári szobákban kerül elhelyezésre.

Hasonló a helyzet a videokazettákkal is. Megfelelő tárolás híján egyelőre az irodában kaptak helyet. Hanglemeztárunk meglehetősen kopott, CD-vel nem rendelkezünk. Terveink között szerepel a jelenleg cédulás katalógus helyett számítógépes nyilvántartás építése. Nagyon remélem, hogy erre nem kell sok esztendő várni.

Marton htvánné



A könyvtárterem jobbról és balról

Körösi Csorna Sándor Általános Iskola könyvtára

Nagykanizsa, Csokonai u. 1.

Telefon/Fax.: 93/313 026

Könyvtáros: Lászlóné Váradi Nóra

Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 10-14.30-ig

Az állomány nagysága 7 ezer kötet.

Az iskoláról

A 20 tantermes Körösi Csorna Sándor Általános Iskola a város első lakótelepi iskolája, az 1968-69-es tanévben vették birtokukba a tanulók. Az iskola önálló könyvtárhelyiség, számítógépterem, művészeti műhely (rajz-ének) kialakításával a korszerű, színvonalas oktatás feltételeit teremtette meg. Az épületbe betérőket az iskolagaléria kiállításai fogadják. Az 1996-97-es tanévben 496 tanuló tanult iskolánkban. Iskolánk német nyelvi tagozatos.

A könyvtár 1993-tól működik önálló helyiségben az iskola központi részén. Az egész állomány szabadpolcos elhelyezésű, elrendezése a raktári rendet követi. 1995-től van főállású könyvtárosa az iskolának, aki a képesítési követelményeknek megfelel (magyar- könyvtár szakos általános iskolai tanár).

Az idegen nyelvek korszerű oktatásához szükséges könyvek, audiovizuális dokumentumok beszerzését az erre a célra létrehozott „Idegennyelv Oktatását Támogató Alapítvány” segíti. Az oktatáshoz szükséges tárgyi eszközök bővítése, az iskolai könyvtár állományának gyarapítása a célja az iskola másik alapítványának a „Körösi Csorna Sándor Általános Iskoláért Alapítványinak.

A Soros Alapítvány Vizuális Nevelési Programja hozzájárulásával korszerűsítettük telefonhálózatunkat, telefax készüléket szereltettünk be. További támogatásukként térítésmentesen átadtak egy számítógépet iskolánkban, amelyet a tanári szobában helyeztünk el, és a nevelők tanórai felkészülését segíti. Iskolánk előfizetője a számítógépen olvasható pedagógiai folyóiratnak, a Horizontnak, amely ezen a gépen bárkikor hozzáférhető.



Az iskola bejárata

A könyvtárról

Nyelvünk ápolása mindenkinek feladata, de fokozott szerepe van egyjól működő könyvtárnak. Az olvasóvá nevelés tanár és könyvtáros közös feladata, tantesületünk ennek tudatában van.

A könyvtárnak 1978-tól van szerződése a Könyvtárellátóval. Az évek során a könyvbeszerzésre fordított összeg évről évre növekedett. A könyvtári állomány nagysága 1996. december 31-én 6987 könyvtári egység. 1997-re 80 ezer Ft-ot kötöttünk le a Könyvtárellátónál, és további 80 ezer Ft-ot költhetünk az állomány gyarapítására az iskola költségvetéséből. 1996-ban 32 féle folyóiratot fizettünk elő.

1995-től kezdődött meg a könyvtár állományának tervszerű feldolgozása, hiszen az előző könyvtáros heti 4 órában látta el a legalapvetőbb könyvtári feladatokat (beszerzés, kölcsönzés, adminisztráció).

Iskoláinkban az egész iskolát átfogó információs szemléletnek kell megvalósulnia. Megváltozik az iskolai könyvtár helye és szerepe is az oktató-nevelő munkában. Az iskolai könyvtárnak az iskolán belül forrásközponttá kell válnia, és mint szolgáltató egységnek - szemléletünkben és a valóságban is - központi helyre kell kerülnie. Az iskolai könyvtár a könyvtárhasználat praktikumát helyezi előtérbe és egyfajta tanulási módszerhez segítheti a tanulókat. Ez az a cél, amelynek a mi iskolánk, illetve iskolai könyvtárunk meg kíván felelni. Ezt tükrözik már az eddigi fejlesztések is: kiemelt figyelem és anyagi eszközök biztosítása a tervszerű állománygyarapításhoz; a dokumentumokhasználatát biztosító technikai eszközök beszerzése.

Az iskolai telefonhálózat korszerűsítése lehetővé teszi, hogy 1997-98-as tanévtől a könyvtárhelyiségben is legyen telefon.

A könyvtár a tervszerű fejlesztések során alkalmassá vált arra, hogy tanárok és diákok mind sokoldalúbban használják. A gyerekek egyre több feladatot kapnak mindentantárgyból, amelyhez elengedhetetlenül szükséges a könyvtárhasználat. A nevelők is szívesen tartanak könyvtári órákat a könyvtár adta lehetőségeket maximálisan kihasználva.

A hagyományos információszerző technikák mellett a modern koreMBERÉNEK elengedhetetlenül szüksége van arra, hogy ismerje az új adathordozókban való keresést, tájékozódást. A könyvtár használata során tanulóink látni fogják a számítógép gyakorlati, mindennapi életünkben való felhasználását, elmélyíthetjük a számítástechnika-órákon tanultakat.

A könyvtári állomány számítógépes feldolgozása során létező adatbázisjón létre, ez az információ lekérdezésének kézzel fogható eredményét jelenti majd.

A számítógépes program sikeres alkalmazása esetén iskolánk szívesen vállalná a gépi feldolgozásba később bekapcsolódó könyvtárak részére a tapasztalatcserét.

Nevelőink nagy része ismeri a multimédia adta lehetőségeket, és megfelelő technikai háttér esetén szívesen alkalmazná a mindennapi oktatásban. A múlt-

timédiás számítógép (a hozzá tartozó szoftverekkel) elhelyezése a könyvtárban megvalósítja a könyvtár információs központ szerepét. Tanulóink láthatják a hagyományos információhordozók és a modern adatbázisok egymás mellett élését, jellegzetességeiket, különbözőségeiket, erőnyeiket, hibáikat. Az Internet-hozzáférés pedig kinyitja ezt a nemzetközi virtuálisvilágot tanulóink előtt.



A könyvtárterem „használat” közben

Iskolai könyvtárunk létrejöttje az 1970-es években Pék Pál tanár úr nevéhez fűződik. A folyamatos állománygyarapítás, a könyvtári munka Robár Etelka és Czimmermann Józsefmunkájának köszönhető. A könyvtár a tervszerű fejlesztések során alkalmassá vált arra, hogy tanárok és diákok mind sokoldalúbban használják.

Nagy örömünkre a Soros Alapítvány „Iskolai könyvtárak hardver és szoftver állományának fejlesztése” című meghívásos pályázatán 534.000,-Ft értékben kap könyvtárunk támogatást. Multimédiás számítógép, lézer nyomtató, Szirén könyvtári program és adatbázisain kívül Internet csatlakozás is tartozik a támogatáshoz.

Céljaink megvalósításához az induló technikai eszközállomány így rendelkezésre áll. Információhordozók beszerzéséhez és minél szélesebb körű használatukhoz támogatásokat keressünk.



*Lászlóné Váradi
Nóra*

A könyvtárterem „használat” közben

Péterfy Sándor Általános Iskola könyvtára

8800 Nagykanizsa, Attilau. 2.

Telefon: 93/311 099

Könyvtáros: Mercz Tamásné

Nyitva tartás: délelőtt hétfőtől pénekig 8-9-ig,

délután hétfőtől csütörtökig 12.30-14.30-ig

Az olvasóteremben 30 ülőhely van.

Szolgáltatások:

Helyben olvasás.

Könyvkölcsönzés.

Fénymásolás az iskolában, megegyezés szerint.

Könyv- és könyvtárhasználati órák.

Videofilmek iskolán belüli kölcsönzése (tanórára, mivel a tantermekben is van videó- és televíziókészülék).

A könyvtár szolgáltatásait az iskola felnőtt dolgozói és tanulói - beiratkozás után - díjtanulul vehetik igénybe.

Mercz Tamásné vagyok. 1993. óta a Péterfy Sándor Általános Iskolában dolgozom mint magyartanár és könyvtáros. Szeretném bemutatni iskolánk könyvtárát.

Az intézmény 1998-ban ünnepli húszéves évfordulóját. Már a kezdetek óta rendelkezik könyvtárral. Elődöm, dr. Dobó László 1977. szeptemberétől 1993-ig rendezgette szeretettel a könyvtárat.

A könyvtár az iskola épületében a földszinten, központi helyen található; az aulából közelíthető meg.

A könyvtárnak a tanárokat és a diákokat is ki kell szolgálnia. A gyűjtemény szabadpolcos elhelyezésű, a nevelőknek és a tanulónak szánt munkákat együtt kezeljük. A könyvek mellett gyűjtjük a tanítást-tanufóást segítő folyóiratokat, lemezeket, hangkazettákat, a tanórákat színesebbé tevő videokazettákat is.



Az iskola épülete

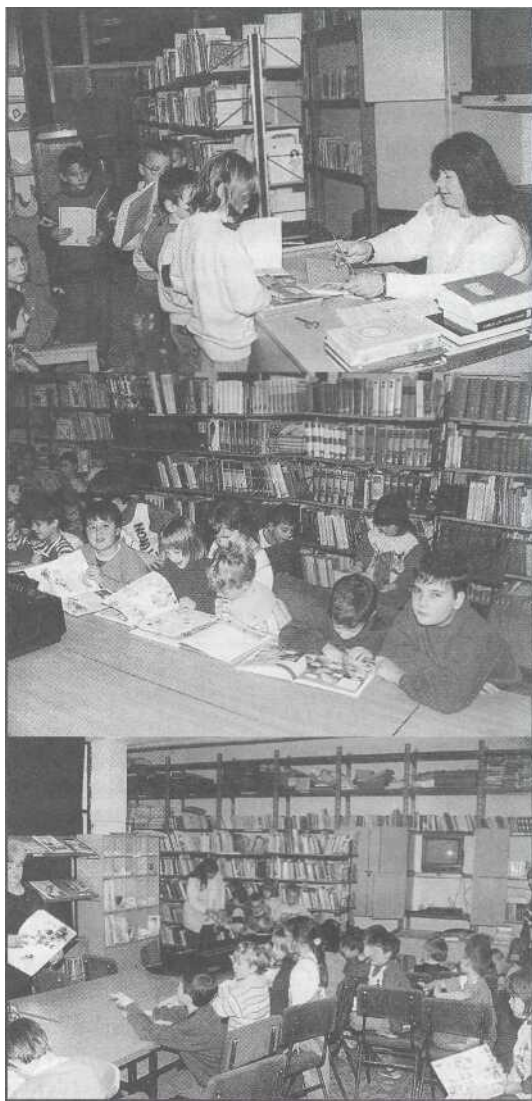
Nagyon fontos a tanulók önálló ismeretszerzésre, igényes olvasásra nevelése. Ebben a tantestület is a segítségemre van, a gyerekek sok olyan feladatot kapnak, amihez kutatniuk, búvárkodniuk kell a kézikönyvekben. Ezenkívül könyvtári órákon elsajátítják nálunk a könyvtári tájékozódás alapjait. Egy osztály leültetéséhez elegendő ülőhely is van a könyvtárteremben. Már az elsősök is ismerkednek az állományrészek elhelyezésével, a könyvtári viselkedés szabályaival.

Elsősorban a magyartanárok használják ki azt a lehetőséget, hogy a kézikönyvek egy részét elviszik egész tanévre az egyes osztályokba, ahol mindig kéznél vannak, ha az órán szükség van rájuk.

A tanulók 80-90%-a használja a könyvtárat. Egyre többen és többen olvasnak szabadidejükben, válogatnak a könyvek között, vagy gyűjtőmunkát végeznek.

A könyvtárban televíziókészülék és videomagnó is található, a napközisek szívesen nézik délután az ismeretterjesztő videofilmeket.

A jövőben fontos feladat lesz a könyvtári állomány számítógépes feldolgozása és az olvasók, kölcsönzések nyilvántartása.



*A könyvtár az iskola épületének földszintjén,
központi helyen található*

Állami Zeneiskola könyv- és kottatára

Nagykanizsa, Sugár u. 18.

TeL/Fax.: 93/313 321

Könyvtáros: Vámosné Fordán Yvette

Nyitva: pénteken 11-14 óráig

A nagykanizsai Állami Zeneiskola könyv- és kottatára az iskola épületén belül, egy szolfézsstanteremben található. A főként szakkönyvek (tanári útmutatók, zenei lexikonok, segédanyagok) és kották zárt szekrényekben, szerző szerinti betűrendben találhatók.

Hozzáférési lehetősége az iskolában tanító tanároknak és itt tanuló diákoknak van, de a kották közül a válogatást inkább a tanár végzi - alapfokú zeneoktatásról lévén szó - a növendék a kotta láttán még nem tudja eldönteni annak nehézségi fokát.

Iskolánkban főállású könyvtáros nincs, ezen feladatokat mindig tanárok végezték és végzik. A szerzeményezés közös munka, mindenki önállóan válogat zeneműjegyzékekből, a kiadók kiadványaiból. A könyvtáros feladata a katalógizálás, a gyűjtemény rendben tartása. A katalóguscédulákat szerző és műfaj szerint csoportosítjuk.

Maa könyv-és kottatár állománya közel 5300 kottából és 1200 kötet könyvből áll. A kottatár kezdeti szerzeményezése szorosan összefonódott a nagykanizsai szimfonikus zenekar megalakulásával, hiszen annak repertoárjával illetve igényével folyamatosan bővült és bővül ma is a kottaállomány. Elmondhatjuk, hogy a nagyzenekari művek, szimfóniák, partitúrák szép számmal megtalálhatók a gyűjteményben.

A kottatár különösen büszke lehet a nagykanizsai születésű Farkas Ferenc zeneszerző műveinek gyűjteményére. Az országban talán egyedülálló Farkas-gyűjtemény van a birtokunkban énekes, kórus, ifjúsági-zenekari, szólódarabok formájában, mely a napokban is bővül a mester fia, a Svájcban élő Farkas András karmester által, melyért köszönettel tartozunk. A legújabb reprezentatív megjelenésű zeneművészeti könyvek sem hiányoznak könyvtárunkból.

Ha ezzel az ismertetővel felkeltettük az érdeklődését gyűjteményünk iránt, szívesen látjuk intézményünkben.



Az iskola értesítői is megtalálhatók a gyűjteményben

Vámosné Fordán Yvette

Zrínyi Miklós Altalános Iskola könyvtára

Nagykanizsa, Zrínyi M. u. 38.

Tel: 93/312-078

Könyvtáros: Szántóné Izsa Melinda

Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig 8-9-ig, óráközi szünetekben,
végül 13-16-ig, pénteken 8.30-9-ig, óráköziszünetekben, végül 13-15-ig.

Néhány adat:

Az állomány nagysága 10 ezer állományegység.

Könyvtárhasználó tanulók száma 498 fő.

Könyvtárhasználó nevelők száma 51 fő.

Kölcsönzött dokumentumok az utolsó évben 3429 darab.

Gyarapodás az utóbbi öt évben átlagosan 200 kötet.

Kölcsönzési rend:

Kézikönyveket csak egy-egy tanóra ra lehet kikölcsönözni (gyűjtőmunka bemutatása céljából). Folyóiratot csak nevelő kölcsönözhet.

Aki nem tagja a tanári testületnek és nem diákja az iskolának, csak igazgatói engedéllyel kölcsönözhet.

A könyvtár múltjáról

A Zrínyi iskola 1997-ben ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját. Könyvtára három iskolai könyvtár állományából tevődik össze (Ligetváros, Ady iskola, Zrínyi iskola). 1982 óta külön teremben kapott elhelyezést. 1984. szeptember 1-jétől főfoglalkozású, felsőfokú végzettséggel rendelkező könyvtáros vezeti.

Első főállású könyvtárosa, Papp Ferencné munkája nyomán vált az elavult, felesleges könyvekkel terhelt könyvhalmazból könyvtár. A feldolgozott állományról és a folyamatosan érkező új könyvekről katalógus készült. Azóta is folyamatosan épülnek a következő katalógusok: szerző szerinti betűrendes, cím szerinti betűrendes, sorozati, szakkatalógus, raktári katalógus. A szakkatalógus csoportképzéses, a keresést mutató segíti.

A könyvtár egy ideig báziskönyvtári feladatokat is ellátott, mára ez a szerepe megfakult, eltűnt. Papp Ferencné a város általános iskolai könyvtárosainak munkaközösség-vezetője volt, szakmai tanácsokat, módszertani segítséget adott a város iskoláinak, továbbképzéseket szervezett, tapasztalatcserére fogadott kollégákat. Jelenleg a Batthyány Lajos Gimnázium könyvtárosa. Az ő érdeme, hogy könyvtárunk az iskola életében betöltheti fontos szerepét.

Könyvtár, forrásközpont

Az utóbbi években egyre gyakrabban lehet hallani arról, hogy az iskolai könyvtárnak forrásközponttá kell válnia, a tanuláshoz-tanításhoz szükséges dokumentumoknak itt egy helyen, hozzáférhetően kell meglenniük. Ehhez nagyon jó alap ez

ajól fejlesztett könyvtár. A Zsolnay-féle nyelvi-irodalmi kommunikációs program szerint tanul az alsó tagozaton egy-egy osztály. Ez a program nagymértékben épít a könyvtárra. Első osztálytól már kézikönyvhasználatra nevel, a későbbiek során a gyerekek alaposan elsajátítják a katalógus használatát, az ETO-t is megismerik.

Kézikönyvhasználati játék

1985 szeptemberétől kézikönyvhasználatijáték indult, Kukkantó névvel. A kérdések megválaszolása során a tanulónak nemcsak általános lexikonokat, de a szaklexikonokat és az enciklopédiákat, sőt a katalógusokat is használniuk kell. Főleg a 4., 5., 6. osztályosok körében népszerű ajáték, amelynek során láthatóan ügyesednek, egyre kevesebb segítséget igényelnek.

Gyűjtőkör

Könyvek: az oktatásban felhasználható általános és szakirányú kézikönyvek, lexikonok, enciklopédiák, szótárak az oktatás által megkívánt példányban. (Az állomány kb. 10 %-a.) Alapvető művek a pedagógia és annak társtudományai köréből 1-2 példányban. Az iskolai könyvtár a pedagógiai és határtudományainak irodalmából válogatva gyűjt.

Valamennyi szaktárgyból gyűjti a pedagógus-továbbképzést segítő módszertani kiadványokat, tanulmányköteteket 1-2 példányban. A tanári segédkönyvtári dokumentumokat felölelő pedagógiai anyagok kb. 15-20 %-át alkotják a teljes állománynak. Az oktatásban felhasználható művek a tantárgyak igényeinek megfelelő példányszámban (kb. 3-4 pld.). Tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok és az ezekhez készített tanári segédkönyvek a teljes állomány 6-7 %-át teszik ki. Akönyvtári tájékoztató munkát segítő kézikönyvekből, a könyvtáros számára szükséges szakmai segédkönyvekből, módszertani kiadványokból 1-1 példány. Atantervben megjelölt házi olvasmányok, valamint az ajánlott irodalom.



Az iskola épülete és könyvtárának nagyobbik terme

Azok az értékes szép-irodalmi alkotások, amelyek a tantervi anyag tanításához közvetlenül kapcsolódnak, és amelyek a nevelőmunkában felhasználhatók, 1-1 példányban. Elsősorban szöveggyűjtemények, antológiák, a tananyagban szereplő írók-költők gyűjteményes munkái.



*A könyvtáros munkaszobájaként is használt
kisebbik terem a kézikönyvekkel*

Folyóiratok: egyes pedagógiai-módszertani lapok (ezek közül a Városi Könyvtárba nem járó folyóiratok: Abacus, Adóködex, Könyvtárhasználat, Ének-zene, Testnevelés). A 1998-ra 33féle folyóiratot rendeltünk. A Köznevelést és a Pedagógiai Szemlét megőrizzük. A folyóiratok a tanári szobában vannak elhelyezve, ezért nem mindig van meg a teljes évfolyam.

Hangkazetták: a nyelvkönyvekhez tartozó anyagok.

Az állomány elhelyezése

Az iskolai könyvtár az első emeleten található, két helyiségből áll. A szabadpolcos állomány nagy része egy 70 négyzetméteres teremben van elhelyezve. (1986-tól délelőttönként sajnos tanteremként is működik.) Ehhez kapcsolódik egy 20 négyzetméteres kisebb terem, amely a könyvtáros munkaszobája, és a szakirodalom egy része is itt található. Ebben a teremben vannak a kézikönyvek is, valamint néhány sorozat különválogatott kötetei (Búvár zsebkönyvek, így élt... sorozat, Bölcs Bagoly sorozat).

A központi helyiségeken kívül letéti állományok segítik a napi oktató-nevelő munkát. Ezek az osztályokban vannak elhelyezve, anyaguk az alsó tagozatban az olvasástanítást és a könyvtárhasználati nevelést egyaránt szolgálja. A letétek állománya nem kölcsönözhető.

Szeretnénk a NAT bevezetése során a könyvtárhasználati ismereteket 1-8. osztályig elsajátíttatni a tanulókkal, hogy önállóan is el tudjanak igazodni a könyvtárban, tudják kiválasztani az információk közül a számukra szükségeset, tisztában legyenek nemcsak a könyvtár használatával, de más információforrásokat is tudjanak használni.

Terveink között szerepel a könyvállomány számítógépes feldolgozása, és az olvasók számítógépes nyilvántartása.

Szántóné hsa Melinda

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kórháza,

Orvosi Könyvtár

Nagykanizsa, Szekeres J. u. 2-6.

Tel: 93/311 500/259

Könyvtáros: Fehér Éva

Nyitvatartásiidő:

hétfőtől-péntekig 7-15 óráig.

Az orvosi könyvtár feladata szorosan összefügg a fenntartó intézmény feladatával. Az idegen nyelvű és a magyar szakirodalom folyamatos követése, az új ismeretek naprakész megszerezése manapság már a gyógyító orvostól is elvárt követelmény. Ehhez kell az orvosi könyvtárnak minden feltételt biztosítania. A könyvtár feladata tehát a felmerülő igények kielégítése, másrészt az igények felkeltése a rendszeres szakirodalmi tájékozódás iránt.

Egy kis könyvtártörténet és a jelen

Az 1884-ből származó Deutsche Medizinal Zeitung című szakfolyóirat tanúskodik arról, hogy kórházunkban már 100 évvel ezelőtt is létezett könyvgyűjtemény. Könyvtárunk 1979-ben költözött jelenlegi — valószínűleg állandó helyére. A kórház részben pavilonszerű, ezen belül a könyvtár központi helyen található. A könyveket és a bekötött folyóiratokat szabadpolcon, a kurrens folyóiratokat állványon tároljuk. A helybenolvasás feltételei adottak, külön olvasóteremmel rendelkezünk. Reprográfiai berendezéseink nincsenek, indokolt esetben a kórház nagy teljesítményű másológépét használhatjuk.

Főbb statisztikai adatok: könyv 4700 kötet, bekötött folyóirat 3400 kötet. A könyvtár alapterülete 80 négyzetméter.

A könyvtári feladatokat 1 főfoglalkozású könyvtáros látja el. A szakkönyvtári teendők mellett a betegkönyvtári kölcsönzést és nyilvántartást is ő végzi. A könyveket betűrendes és szakkatalógusban tárjuk fel, a folyóiratok betűrendes katalógus segítségével kereshetők. A tárolás és raktározás szakrendben történik.

A könyvtár önálló kiadvánnyal nem rendelkezik, de 1967 óta részt vesz a kórházi tudományos évkönyvek összeállításában. Az évkönyvhöz az intézmény dolgozóinak tudományos munkáit tartalmazó retrospektív bibliográfiát állít össze. A könyvtár munkájával foglalkozó testület a Tudományos Bizottság. A könyvtáros részt vesz a bizottság ülésein, beszámol a tárgyévben végzett munkáról. Az orvostanácsadó szakmai segítséget nyújt a könyvtárnak.

Könyvtárunk gyűjti az intézmény gyógyító és tudományos tevékenységéhez szükséges szakirodalmat. A magyar nyelvű szakkönyveket és folyóiratokat a teljességre törekedve, a külföldi irodalmat az igényeknek és az anyagi lehető-

ségeknek megfelelően. A gyógyításhoz szükséges irodalom beszerzése az elsődleges, a kutatás segítése másodlagos feladat. Kiemelt fontosságú témák a gyűjtőkörön belül: anesztézia, diabétesz, gyermekkori immunológia.

A nem hagyományos dokumentumok gyűjtése: gyűjtjük és rendszerezzük a kórházi tudományos üléseken elhangzott előadások, az osztályos referáló ülések anyagát, az intézmény dolgozóinak szakfolyóiratokban megjelent közleményeit, valamint hazai és külföldi kongresszusokon elhangzott előadásait.

A Leber Magén Darm című német nyelvű orvosi szaklap 1987 és 1996 között Magyarországon csak a nagykanizsai kórház könyvtárába járt. A Chirurgie (Sebészet) című francia lapnak Magyarországon két lelőhelye van. Az egyik a nagykanizsai kórház könyvtárában.

Szakkönyvtárunk eddig kimaradt az intézet számítástechnikai fejlesztéséből. A mi orvosi könyvtárunk szempontjából is nagyon helytálló az a szakirodalmi megállapítás, miszerint a könyvtárnak törvényes házasságra kell lépnie a komputeres technikával, mert ajövőben számítógép nélkül legfeljebb könyvműzeum lehet, nem élő gyűjtemény. Ehhez kapcsolódik egy másik megállapítás, ami alapján -ha van fizikai hálózat, ha van jó gép, szoftver és szakértelem, akkor az isten háta mögött is európai szintű ellátás lehetséges.

Célunk még a Városi Könyvtárral és a város többi könyvtárával az eddiginél intenzívebb kapcsolat kialakítása.

Keresni kell a mindkét fél számára hasznos együttműködés lehetőségét.

Fehér Éva



A Leber Magén Darm című német nyelvű orvosi szaklap 1987 és 1996 között Magyarországon csak a nagykanizsai kórház könyvtárába járt

Thúry György Múzeum Könyvtára

Nagykanizsa, Erzsébet tér 11.

Tel: 93/311-124

Nyitva tartás: kedden és csütörtökön 9-12-ig és 13-15-ig

A könyvtár használata

Könyvtárunk zárt könyvtár, gyűjteménye csak az intézmény kutatószobájában történő olvasással vehető igénybe, az állomány nem kölcsönözhető. Fénymásolat készítését vállaljuk térítés ellenében.

Kedves Olvasó! Bemutatkozásunkkal segítségére szeretnénk lenni.

A Thúry György Múzeum könyvtárának történetét és fejlődését két - működését meghatározó - szakaszra oszthatjuk.

1919-1950 között mint Városi Múzeum és Könyvtár működött a Piarista Gimnázium négy helyiségében. Főfoglalkozású dolgozója nem volt, a múzeumi és könyvtári munkát városi tisztviselők és a gimnázium tanárai látták el hetenként néhány alkalommal. A könyvtár akkori állománya 8000 kötetre becsülhető, melyek kölcsönözhetőek voltak. A 2. világháború viharában 1504 kötet elpusztult, köztük pótolhatatlan ritkaságok. 1950-ben szétvált a két intézmény Városi Múzeum és Városi Könyvtár elnevezéssel. A Városi Könyvtárnak 3000 kötet könyvet elszállítottak induló állományként (ezen állományrész sorsáról a városi könyvtártörténetének ismertetésénél van még szó). A múzeumi könyvtár törzsanyagát 900 db szakirodalmi mű alapozta meg.

A Thúry György Múzeum könyvtárának és folyóirattárának könyvvállománya napjainkban eléri a 16 ezer kötetet.

A gyűjtemény elhelyezésére nincs külön könyvtárterem, így az irodákban és a kutatószobában Dexion-salgó polcokon helyeztük el az anyagot, kiemelve a szakmuzeológusok (néprajz, helytörténet, régészet) kézikönyvtárait, melyek dolgozószobáikban kaptak elhelyezést. A régészeti témájú szakirodalom a Fő úti épületbentalálható.

Könyvtárosok

Intézményünknel nem volt és ma sincs főfoglalkozású, képesített könyvtáros, így a leltározási, nyilvántartási munkákat 1950-től múzeumi teremőrök, 1969-1973 között dr. Vit Ferenc, és közel negyedszázada - az állománygyarapítással együtt - Hosszú Lászlóné gazdasági vezető végzi.



A múzeum Erzsébet téri épülete (itt van a könyvtár)

Kutatónapheti két alkalommal van. Egy-egy alkalommal 10-12 fő leültetésére van lehetőségünk. Látogatóink főleg kutatók, szakdolgozatot író egyetemi, főiskolai hallgatók, általános és középiskolás diákok. Éves szinten kb. 300 fő kutatót fogadunk. Könyvtári anyagunkat felhasználva bekapcsolódunk a városi vetélkedők, ismeretterjesztő programok, konferenciák előkészítésébe. Muzeológus kollégáink régészeti és történeti órákat tartanak a témával kapcsolatos szakkönyvek segítségével, különlegességek és ritkaságok bemutatásával.

A gyűjtemény jellemzői

Szakkönyvtárunk gerincét három kutatási terület, néprajz-, régészet- és történettudomány alkotja a hozzátartozó lexikonok, összehasonlító irodalom és folyóirattal együtt. Külön említést érdemelnek a helyi kiadású nyomdatermékeink, valamint a nagykanizsai iskolák értesítői, évkönyvei.

A könyvtár anyaga naprakészen leltározott és kartonozott. Utalókartonjaink csoportosítása betűsoros és az ETO fővonalát követve tárgyszavas, így egy-egy szakterület könyvanyagát a szakmai terület szakkifejezéseinek címszava alatt gyűjtjük.

Ez a rendszer a kutató számára a témájához szükséges irodalom gyors előkeresését, a könyvtárban megtalálható teljes anyag megismerését biztosítja. A folyóiratok és periodikák nyilvántartása címszavas, évenkénti csoportosítással történik.

Néprajzi jellegű könyvállományunk megközelíti a 3000 kötetet, kiemelkedik belőle a tárgyi néprajzzal foglalkozó bőséges szakirodalom. Ezek közül is legnagyobb számú a népi építkezés, gyermekjáték, szöttesek, hímzések, népművészet, népviselet, népzene, népszokások és a különböző népi kismesterségek, takács, fazekas, fésűs, csizmadia, szűcs, kádár stb. témákat feldolgozó mű. Ehhez a szakirodalomhoz kapcsolódik folyóirattárunkból az ACTA ETHNOGRAPHICA 1950/1.-től napjainkig, az ETHNOGRAPHIA 1890-től napjainkig, a Néprajzi Értesítő 1910-től napjainkig (hiányokkal), a Néprajzi Közlemények 1957-től napjainkig tartó sorozata. Más néprajzi jellegű múzeumi periodikák, mint pl. a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közleménye a „Ház és ember” címmel.

Régészeti tárgyú irodalmunk megközelíti az 1500 kötetet. A művek áttekintést adnak a Kárpát-medence őskori, ókori és középkori régészetéről egyaránt. Ezek közül kiemelkednek a környező országok által kiadott későbronzkorral és vaskorral foglalkozó munkák. Régészeti témájú periodikáink: ARCHEOLÓGIÁI ÉRTEŚITŐ 1879-től napjainkig (1950-től kisebb hiányokkal), ACTA ARCHAEOLOGICA 1951-től napjainkig, FÓLIA ARCHAEOLOGICA 1954-től napjainkig, Régészeti Füzetek 1960-tól napjainkig, valamint a múzeumi évkönyvek régészeti témájú fejezetei pl. Arrabona stb.

Történettudományi témájú szakkönyveink felölelik a magyar és egyetemes történelem teljes időszakát az őskortól a modernkorig. Bőséges irodalom áll rendelkezésre a történettudomány társ- és segédtudományainak köréből is (numiz-

matika, heraldika, oklevéltan, filozófia, statisztika, szociológia stb.). Az anyag nagyobb része az újkorral foglalkozik. A nagyszámú helytörténeti témájú irodalom és a nagykanizsai nyomdák (Markbreiter, Wajdits József, Fischel Fülöp könyvnyomdája, a Gutenberg nyomda és a Zalai Nyomda Rt. stb.) múlt és e századi termékei kiemelkedően fontosak ebből a gyűjteményi részből. Itt találhatóak Halis István, Hoffmann Mór, Makoviczky Gyula helytörténeti témájú könyvei és cikkei; városi szabályrendeletek, a nagykanizsai egyesületek alapszabályai és egyéb igényes irodalmi kiadványaik. Periodikáink sorában jelentős számú nagykanizsai elemi-, polgári-, és középiskolai értesítő található 1875-től 1948-ig. Ehhez a témához kapcsolódnak a következő folyóirataink: a Századok 1876-tól, a Történelmi Szemle 1958-tól, a Levéltári Közlemények 1962-től, a Levéltári Szemle 1961-től napjainkig, a Magyar Statisztikai Evkönyvek és Közlemények sorozatai és a különböző múzeumi évkönyvek pl. a Somogyi Múzeumok Közleményei.

Folyóirattárunkban a helytörténeti kutatás szempontjából fontos helyet foglal el a Megyei Levéltár kiadásában 1974-től megjelenő Zalai Gyűjtemény, valamint a Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága által megjelentetett Zalai Múzeum és Zalai Kismonográfiák sorozata.

A könyvtár gyarapodásának főbb elve a már kialakult 3 fő témakör anyagának tovább bővítése, teljesebbé tétele. Sajnos, a költségvetési keretek beszűkülésével, a könyvek árának rohamos emelkedésével mind kevesebb példány beszerzésére van lehetőségünk. Ezt jól példázza a '70-es évek évi 260 leltározott darabja, a mai 140 kötettel szemben. Reméljük, hogy az ország vágyott gazdasági fellendülésével párhuzamosan a könyvbeszerzésre fordítható összegek is emelkedni fognak. Úgy tűnik, hogy a könyvtárnak külön teremben való elhelyezése a múzeum új épületében (Nagykanizsa, Zrínyi u. 62. sz. alatt) a 2000-ben várható átköltözéssel megvalósul. Ez nagyon fontos és régen várt lépés lesz a pontosabb áttekinthetőség, a jobb és kulturáltabb kiszolgálás érdekében.

Összeállította:

*Hosszú Lászlóné és
Kunics Zsuzsa*



*A kutatószoba a könyvtárossal és az
ifjú kutatókkal*

Nagykanizsa Megyei Jogú Város
Cigány Kisebbségi Önkormányzata
Délnyugat-dunántúli Cigány Kö/gyűjteménye

Nagykanizsa, Ady u. 1.

Telefon: 93/312 649

A gyűjtemény kezelője: Kardos Ferenc, Váradi Istvánná

Nyitva tartás: szerdán és csütörtökön 10-16 óráig, de szükség esetén mindenki bejuthat a terembe 8-tól 16 óráig, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat irodájának nyitvatartási idejében.

Mi is a Cigány Kisebbségi Önkormányzat?

A kisebbségi önkormányzatok a nemzeti és etnikai kisebbségek kulturális önkormányzatai. Ez azt jelenti, hogy működésük célja (a kisebbségi törvény szerint) az adott nemzeti és etnikai kisebbség kulturális életének szervezése, ápolása, továbbfejlesztése. Ez egyfelől a helyi hagyományok megtartását és fejlesztését, másfelől mindezeknek a többségi nemzet előtt való bemutatása, népszerűsítése. A kisebbségi önkormányzatok ezeken a célokon felül még vállalhatnak szociális és érdekvédelmi szerepet is, ha annak anyagi, személyi feltételeit biztosítani tudják.

A kezdet

1996 február 16-án nyitotta meg a nagykanizsai Cigány Kisebbségi Önkormányzat a Délnyugat-dunántúli Cigány Kögyűjteményt.

Az ország dél-nyugati régiójában (Nagykanizsa-Zalát és Somogy megyét is érintő - legtágabban értelmezett vonzáskörzetében) a cigány nép kultúrájának termékeit gyűjtő, őrző, közreadó intézmény vagyunk. A „cigány kögyűjtemény” könyvtári, levéltári és múzeumi feladatot is ellát.

A gyűjtőkörünk

Az anyagi lehetőségekhez mérten teljességre törekedve gyűjtjük a zalai cigány művészek alkotásait (képeket, fafaragásokat), a délnyugat dunántúli cigányságra vonatkozó történeti forrásokat (másolatban, fotózva), a zalai és somogyi cigány házi iparosok hagyományos technikával készült termékeit és az ehhez szükséges eszközöket, cigány írók és költők cigány, beás és magyar nyelvű műveit, a dél-magyarországi (Baranya, Somogy, Zala megyék) cigány népköltészet és népzene alkotásait írott és hangzó formában. Gyűjtjük még szintén teljességre törekedve a magyarországi cigányság -cigány és nem cigány származású szerzők által írt történeti, szociográfiai, pedagógiai irodalmát, illetve a Magyarország kisebbsé-

geivel kapcsolatos történeti, politikai irodalmat, ugyancsak a kisebbségi önkormányzatisággal kapcsolatos műveket. Ezen felül a könyvtárban megtalálhatóak a legfontosabb kézikönyvek és a Nagykanizsára vonatkozó honismereti irodalom fontosabb darabjai is. A dokumentumok katalogizálása számítógépen történik.

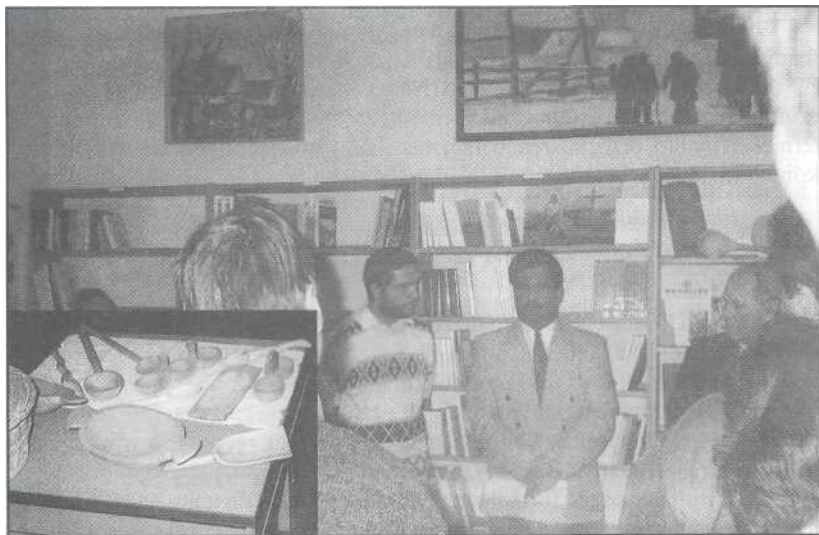
A közgyűjtemény elhelyezése és működési körülményei

A közgyűjtemény jelenleg a Nagykanizsa, Ady u. 1. szám alatti épület első emeletén, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat egyik kisebb, fűtött termében található. 1998-ban valószínűleg új, bővebb (több teremmel rendelkező) helyet kap a Teleki u. 14-ben.

A könyvek, nyomtatványok, videó- és hangkazetták szabadpolcokon vannak elhelyezve. Zárható szekrényekben csak a levéltári anyagot és néhány értékesebb dokumentumot tartunk. Egy L alakú asztalnál egyszerre heten tudnak leülni olvasni. Aközgyűjteményben van magnetofon, videolejátszó és televízió is, így helyben használhatóak a videó- és hangzó dokumentumok.

Szolgáltatások: könyvek, brosrák, videó- és hanganyagok helyben használata, nyomtatott anyagok fénymásolása (10 Ft másolt oldalanként), könyvek, brosrák kölcsönzése, kutatás a Cigány Kisebbségi Önkormányzat dokumentumaiban engedélyezés után, vándorkiállítás összeállítása a gyűjtemény képeiből és tárgyaiból (ezt a kiállítási anyagot nagykanizsai általános iskolákban „köröztettük”).

Kardos Ferenc



A gyűjtemény megnyitása

Kodály Zoltán Vasutas Művelődési Ház könyvtára

Nagykanizsa, Csengery u, 67.

Telefon: 93/311 195

A művelődési ház vezetője: Mónai Zsuzsanna

Nyitva tartás heti tíz órában.

A gyűjtemény nagysága 11 ezer kötet.

Nagykanizsa nagy múltra visszatekintő könyvgyűjteménye a vasutas művelődési ház könyvtára. A könyvtár előzményei a század elejére nyúlnak vissza, arra az időre, amikor a Mozdonyvezetők Otthona ajándékozás és vásárlás útján igyekezett a tagjai számára könyvet biztosítani. A mai Csengery és Erdész utca sarkán volt a Mozdonyvezetők Otthona (ma vasutas óvoda). Az épületből 1946-ban az akkori Magyar Vasutasok és Hajósok Országos Szabad Szakszervezetének Nagykanizsai Helyi Csoportja székházába, a mai Kodály Zoltán Vasutas Művelődési Házba költözött, annak földszinti északi (utcai) oldalán levő terembe. Több száz szépirodalmi, vasúti és más szakirodalmi mű alkotta az állományt, amelyből többnyire hétvégén kölcsönözhetett az olvasó.

A Vasutas Dolgozók Góckönyvtára hálózat tagja volt a kanizsai is, amely természetesen a háborút követő évtizedekben létrejövő vasutas szakszervezet égisze alatt működött. Ezen idők könyvtárosa Nagy Andrásné volt.

Ekkoriban a déli városrész sok lakójával, köztük gyerekekkel szaporodott az olvasótábor. Ekkortájt jöttek létre az üzemi fiókkönyvtárak a vasúton. A szakmai-ágazati szakszervezet mellett, illetve után a szakmaközi szakszervezeti szerv - a Szakszervezetek Megyei Tanácsa - az 1970-es években a vasutas könyvtár gyűjteményére alapozta körzeti könyvtárát. Innen látta el a város üzemeinek letéti könyvtárait 1983-ig. Ekkor új helyre költözött a körzeti könyvtár és ismét önállóvá vált a vasutasok könyvtára, öt vasúti letéti egységgel. A letétek többek között a vasútállomás várótermében, a pályafenntartáson két helyen is, a vontatáson kerültek elhelyezésre.

A szakszervezeti körzeti könyvtári működés idején a legjelentősebb könyvtári egyéniség Kelé György volt, aki diplomás szakemberként végezte és irányította a szakmai munkát. Humánuma, emberi kapcsolattartása emlékezetes azok számára, akik ismerték.

A könyvtár munkatársai voltak még ebben az időszakban Hegedűs Er-



A vasutas művelődési ház



A „góckönyvtárban” Nagy Andrásné olvasóival



Kelé György humánuma, emberi kapcsolattartása emlékezetes azok számára, akik ismerték

fele szakirodalom. Az olvasók száma manapság kevesebb, ugyanúgy, mint a könyvekre fordítható pénz. Az elmúlt fél évtizedben lelassult a gyarapodás. Az ez idő tájt vásárolt 300 könyvújdonság igyekszik kielégíteni a mai igényeket.

Mónai Zsuzsanna



Hűséges könyvtárlátogatók a Vécsey iskolából, tanítójuk Laky Imréné, balról Tóth Lajos könyvtáros, jobbra a részlet a könyvtár belső teréből

zsebet, Tábori Imréné, Sziva Károlyné, Tóth Lajos, Lengyák István, Török Tibor.

Az újból önállóvá vált könyvtár első könyvtáros szakembere Dávidovics Sándorné lett. Ő volt az utolsó főállású könyvtáros. Őt követte évekig Tábori Imréné részfoglalkozásban.

Ma is a művelődési ház fontos tevékenysége a könyvtár működtetése. Heti tíz órában történik a kölcsönzés. A mindenkori népművelő, valamint az intézményvezető (aki könyvtáros végzettségű) feladata a könyvtári munkák vitele, a 200 fős helyi olvasóközönség, a két vasúti, valamint a balatonfenyvesi vasúti üdülőbéli letéti könyvtár ellátása. A könyvállomány fele szépirodalom, a másik

Gelsei Petőfi Sándor Emlékkönyvtár **Közművelődési és iskolai könyvtár**

Gelse, Kossuth u. 88.

Telefon: 937 360 146

Könyvtáros: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna (gyesen van),
Bognár Csilla (szerződéssel)

Nyitva tartás: hétfőn, szerdán és pénteken 9-12-ig és 13-16-ig,
kedden és csütörtökön 13-16-ig

Beiratkozási díj (egy naptári évre): felnőtteknek 50 Ft, diákoknak 10 Ft.
Nyugdíjasoknak, kismamáknak, munkanélkülieknek a könyvtár használata
ingyenes.

Kölcsönzés:

Könyvtárunkban a kölcsönzés díjtalan.

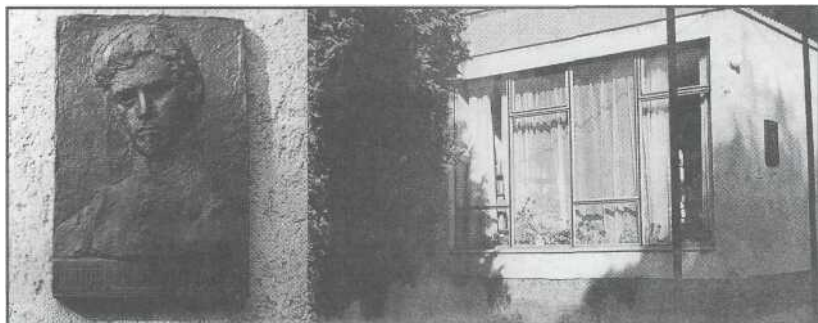
A kölcsönzött dokumentumok számát csak szépirodalom esetében
korlátozzuk (legfeljebb 6 kötet), a kölcsönzési idő 4 hét. Folyóiratokat
(jelenleg 14 féle jár) is kölcsönzünk legfeljebb 1 hétre. Kézikönyvet csak
hétfőig, videokazettát és CD lemezt csak tanároknak kölcsönzünk.

Üdvözljük könyvtárunkban!

Kovácsné Kocsi Zsuzsa vagyok. 1991 óta dolgozom a gelsei könyvtárban. Nagy várakozásokkal fogadtak a faluban, mert az első itt dolgozó felsőfokú végzettségű főállású könyvtáros vagyok. Igazi szakmai kihívásnak tartom egy ilyen intézmény vezetését. 1990-ben történelem-könyvtár szakon végeztem Szombathelyen.

Elsősorban a gyerekek könyvtári igényeinek kielégítését céloztam meg, de ma már ténylegesen minden korosztály szívesen megfordul az épületben. Jelenleg kislánnyal gyesen vagyok.

Bognár Csilla vagyok, a könyvtárba 1993-ban kerültem. 1994-ben alapfokú könyvtáros képzésen vettem részt. Három éves szakmai gyakorlattal a hátam mögött ma márkialakult és megalapozott elképzelésekkel gondolkodom a mun-



A könyvtárépület egy részlete, falán Borsos Miklós Petőfi-domborműve



*A könyvtárosok, Kovácsné Kocsi Zsuzsa és
Bognár Csilla*

(könyvtári órák, vetélkedők stb.), ugyanakkor a felnőtt olvasók se maradjanak el. Mivel a könyvtár két délelőtti nem fogad olvasókat, a könyvtári foglalkozásokat ebben az időszakban a kölcsönzés zavarása nélkül tudjuk lebonyolítani. Az alsó tagozatos diákok rendszeres könyvtárhasználati foglalkozáson vesznek részt (tanévenként kb. 25 óra osztályonként). A két „szabad” délelőtti módot ad arra is, hogy kapcsolatot tartsunk a városi könyvtárral, illetve a városban beszerezzük a hiányzó könyveket, folyóiratokat.

Egy kis könyvtártörténet és a jelen

Könyvtárunk népkönyvtárként alakult. Az első ma is érvényes leltárkönyvünk 1960-tól veszi számba a könyveket.

A jelenlegi épületet 1974. június 2-án vehette át a község könyvszerető lakossága, erre emlékeztet a könyvtár falán elhelyezett Petőfi-dombormű is, amely

Borsos Miklós alkotása.

A könyvtár világos, levegős, kiállításra is alkalmas térrel rendelkezik. Kellemes körülmények között bonyolíthatók le a foglalkozások, mégjátékra is van hely, aminek főként az óvodások örülnek a mesefoglalkozások alatt. Különös gondot fordítunk az általános iskola diákjai és tanárai könyvtári igényeinek kielégítésére, mi-



A könyvtár belső tágas tere

vei olvasóközönségünk háromnegyedét ők teszik ki. Az épület elhelyezkedése (közel van az iskola, ül. az iskolával közös udvaron áll) biztosítja, hogy a gyerekek a közút érintése nélkül is megközelíthetik az intézményt.

A könyvtár megépülésében és hosszú ideig működtetésében is meghatározó szerepe volt Hörcsöki Máriának. Könyvtárosi teendőket látott még el Kellár Márta, Ferencné Bohár Erzsébet, Kovácsné Pál Teréz és Tóth Győzőné.

Folyamatosan gyarapodó könyvállománnyal rendelkezünk, jelenleg 14 ezer kötetünk van, az utóbbi öt évben 900 kötettel gyarapodtunk. Gyűjteményünkben megtalálhatók a gelsei képviselőtestületjegyzőkönyvei 1994-től. 1996-tól - visszamenőlegesen is - a gelsei helyismereti anyagok gyűjtésébe fogtunk.

Katalógusunkat folyamatosan építjük át az érvényes bibliográfiai leírásoknak megfelelően. Az állomány könyveit, videokazettáit, CD-lemezeit a betűrendes leíró (szerző, cím, sorozat, tárgyító, közreműködő) és a szakkatalógus tárja fel.

Rendelkezünk a foglalkozások színesebbé tételéhez diavetítővel és vetítőtáblával. Nincs még televíziónk és videomagnónk.

A közeli jövőről

A könyvtárban van telefonvonal, számítógép, itt vannak a dokumentumaink és tér is van a szolgáltatáshoz, ezért napjaink igényeihez igazodva egy közösségi jellegű információs központtá kívánjuk fejleszteni intézményünket. Elképzelésünk szerint az egyre ismertebbé váló TELEHÁZ-GYEREKHÁZ helyi változatát kellene megvalósítanunk. Itt fog helyet kapni a közeljövőben a Principális-menti Önkormányzatok Társulásának kistérségi irodája is.



Az Arany János-est közönsége 1981 márciusában

Zalakovári Községi és Iskolai Könyvtár

Zalakovar, Tavasz u. 15.

Telefon/Fax: 93/386 150

Könyvtáros: Jánoki Dezsőné, Rátkai Józsefné

Nyitva: hétfő, kedd, szerda: 13-19, csütörtök, péntek: 13-16.

Az állomány nagysága 26 ezer állományegység.

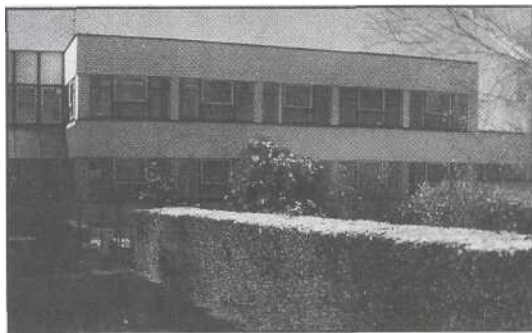
Szolgáltatások: helyben olvasás, könyvkölcsönzés, fénymásolás, könyv- és könyvtárhasználati órák, kézikönyveket nem kölcsönöznek, kivétel pedagógusnak az órai munkájához. Folyóiratot nem kölcsönöznek. Helyben lehet használni a hanglemezeket, magnó- és videokazettákat, valamint a CD-eket és CD-ROM-okat. Kivétel, ha iskolai órán akarják használni eszközeiket, akkor rendelkezésre bocsátjuk. A könyvtár szolgáltatásait beiratkozás után díjtalanul vehetik igénybe az olvasók.

Üdvözetlem! Jánoki Dezsőné vagyok, 1970-ben kezdtem könyvtárosi működésemet a zalakovári Községi Könyvtárban. A szombathelyi Tanárképző Főiskola könyvtár-népművelő szakán végeztem. Mivel ilyen hosszú ideje vezetem a zalakovári könyvtárat, ezért annak szinte minden darab könyvét magam vásároltam és helyeztem el a polcon. Avatottnak érzem tehát magam az intézmény bemutatására.

Az 1950-es években indult népkönyvtári mozgalom az akkor még két települést, Kiskomáromot és Komárvárost is elérte. Mindkét helyen alapítottak egy-egy könyvtárat, néhány száz kötet könyvvel. A két könyvtár heti 2-4 órás nyitva tartással üzemelt 1969-ig. Ekkor került sor a két község egyesítésére Zalakovar néven, és ezzel együtt a könyvtárak összevonására is. Aközponti könyvtár a komárvárosi községrészen a művelődési házban kapott viszonylag tágas helyet, a kiskomáromi könyvtár ennek fiókjaként működik azóta is.

A zalakovári könyvtár fejlődése ekkor indult meg *igazéin*, a központi könyvtárban főállású könyvtárost alkalmaztak, a könyvbeszerzési keretet minden évben a fenntartó községi tanács úgy állapította meg, hogy a szükséges könyvek, a kor színvonalának megfelelő technikai berendezések beszerzésre kerülhettek.

A könyvtár nagyon szoros kapcsolatot alakított ki az általános iskolával, így amikor 1980-ban az iskola új épületbe



Az iskola ezen szárnyának földszintjén található a könyvtár

költözött, a központi könyvtár számára is ott biztosítottak helyet, mely akkor tágasnak tűnt, mára azonban már nagyon szűkösnek érezzük.

A fiókkönyvtár a kiskomáromi művelődési házban működik (bár volt bizonyos időszak, amikor egy zsúfolt „lyukban” kapott helyet).

A központi könyvtár az iskola három helyiségét használja, egyet önállóan, kettőt két funkciósán (délelőtt tanítási, délután könyvtári célokat elégíti ki). Az önállóan használt teremben folyik a kölcsönzés, itt található a felnőtteknek szánt szépirodalmi művek, a technikai eszközök, a kézikönyvek. Külön helyiségben van a „gyerekkönyvtár”, a harmadik, újonnan birtokba vett teremben pedig a felnőtteknek szánt szakirodalom. A könyvtár állományának széttördelése nem szerencsés, de a szükség diktálta, hogy - az iskolai tanulócsoporthoz növekedése és a könyvtár állományának gyarapodása miatt - ezt a megoldást válasszuk.

Remény van arra, hogy 1998-ban az iskola bővítésre kerül s a könyvtár saját kezelésbe kapja az általa használt termeket, ezzel megoldódna az egyetlen igazán szorító gond, a helyszűke.

A könyvtár könyvállománya 25000 kötet könyv, 700 hanghordozó, 200 videokazetta, valamint 100 CD és CD-ROM. A gyarapodás az utóbbi öt évben átlagosan 700 kötet. Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a könyvtár fejlesztésére, az elmúlt évben félmillió forintunk volt az állomány gyarapítására.

Könyvtárunk szabadpolcos rendszerben működik, az olvasók a teljes könyvállományhoz hozzáférnek. Kézikönyveket nem kölcsönzünk, kivétel ez alól, amikor a pedagógusok órai munkára kérik ezeket, ekkor kiadjuk, maximum 4 órára. Folyóirattal is meglehetősen jól el vagyunk látva, 42 féle lapot olvashatnak olvasóink helyben, ezeket sem kölcsönözzük.

Szintén helyben lehet használni a hanglemezeket, magnó- és videokazettákat, valamint a CD-eket és CD-ROM-okat. Természetesen itt is kivételt teszünk, ha az iskola tanulói órán akarják használni eszközeinket, akkor rendelkezésre bocsátjuk.

Az iskola és a könyvtár azonos épületben való elhelyezése szoros kapcsolatot alakított ki a két intézmény között. Ez a helyzet rendkívül fontos a könyvtár kihasználtsága szempontjából is.

A könyvtár nem tartozik az iskolához - ezt nagyon lényegesnek tartom - a két intézmény nem alárendeltje, hanem mellérendeltje egymásnak. Hosszú évekig fenyegetett bennünket is az ÁMK „réme”, de ezt szerencsére elkerültük. Biztos vagyok benne, hogy a könyvtár fejlődése nem lenne ilyen dinamikus, ha egy nagy intézmény kicsi része lenne, nem pedig az önkormányzathoz közvetlenül tartozó önálló intézmény.

Két éve vásároltunk egy IBM 486-os számítógépet, könyvtári programmal. A gép ma már mindennel fel van „ruházva”, CD-lejátszó, fax, nyomtató, karácsonyi ajándékként pedig szkennert kap. A gépen tároljuk az olvasói nyilvántartást, a kölcsönzéseket, valamint a könyvállományjórészének nyilvántartási adatait (a teljes szépirodalmi rész, a gyermekirodalom adatai), feldolgozás alatt van gyűjteményünk szakirodalmi része.



A kölcsönzőpult és környezete. Az önállóan használt terem másik részlete

A számítógépes nyilvántartásban a művek szerzői, a művek címe és a tartalomra utaló tárgyszó szerint kereshetünk vissza. Szak- és analitikus katalógusként is működik. A számítógép a hagyományos katalógusainknál sokkal nagyobb feltárást biztosít.

Mivel a könyvtár nemcsak községi, hanem iskolai könyvtári funkciókat is ellát, feladatai sokrétűek. A falu lakosságának összetételéből adódóan is külön feladat hárul ránk.

Az iskola tanulóinak 40-50 %-a az etnikai kisebbséghez tartozó cigánygyermek, velük a könyvtári foglalkozás is más formában történik, mint a többi tanulóval. Évente kb. 100 könyvtári órát tartunk, nagyobb részt könyvtárhasználati és a tantervben előírt órákat, foglalkozásokat. Már az óvodás csoportok is látogatnak bennünket. Ők a kölcsönzött könyvet nem vihetik haza, az óvá néniük olvasnak fel belőlük nekik, s ugyanezt a gyakorlatot folytatjuk a cigány tanulókkal az iskola első osztályaiban is.

Ok a családi háttérük miatt, amíg nem tanulják meg becsülni a könyvet, addig csak az iskolai osztálytermükben vagy a könyvtárban helyben olvashatnak. Persze még így is, minden óvintézkedés ellenére, a könyveink, főleg a mesekönyvek jóval előbb elrongyolódnak, mint más könyvtárakban.

A gyermekfoglalkozásokról még sokat lehetne írni, 25 évvel ezelőtt, amikor ezeket elkezdtük, akkor az újdonság varázsával hatottak, ma már megszokottak, az újdonságot a gyerekek generációinak változása jelenti.

Az iskola minden tanulója használója, olvasója a könyvtárnak.

Felnőtt olvasóink száma 150-200 fő között mozog, évek óta emelkedő tendenciát mutat, ami köszönhető egyrészt az emelkedő könyváraknak, s annak, hogy mindenféle könyvet be tudunk szerezni, mindenki megtalálhatja az érdeklődési körének megfelelőit.

Nyitvatartási időt úgy alakítottuk ki, hogy gyermekek és felnőttek egyaránt használhassák a könyvtárat. Délelőttönként nincs kölcsönzés, de persze a pedagógusoknak van, s ha valaki „betéved” a könyvtárba, nem küldjük el. Hetente

három nap este 7-ig vagyunk nyitva, ezeken a napokon, hétfőn és szerdán vannak a könyvtár klubjainak a foglalkozásai is.

Hétfőnként 8-10 lelkes, megszállott rejtvényfejtő *hossa* a meg nem fejtett rejtvényeit, vagy válogat a könyvtáréiból, s három órán keresztül rája a körmét és forgatja a lexikonokat.

Szerdánként délután 4-7-ig tartjuk az ÖTYE (Öreg Tyúkok Egyesülete) foglalkozásait. Tagjai általában 60 és 80 év közötti hölgyek, akiket a hideg téli estéken a könyvtár meleg teával vár, viszonzásul ők hozzák a maguk sült süményeket, majd kezdődhet a beszélgetés. Szóba kerülnek a süményreceptek, az unokák, a kézimunkák. Ők tizenöten ragyogóan érzik itt magukat, nézik a tévét, lapozzák az újságokat, néhányan könyvet is kölcsönöznek.

Ez a két klub most kezdte meg a hatodik évét, remeknek tartom mind a kettőt, az ÖTYE szerepelt már a Kanizsa Tévében is, amit a hölgyek nagyon nagyra tartottak.

A kiskomáromi falurészen működik a fiókkönyvtár 5 000 kötet könyvvel, Rátkai Józsefné vezetésével, aki középfokú könyvtárosi végzettséggel látja el nemcsak ezt a munkát, hanem heti három napon a központi könyvtárban is dolgozik. Mivel testvérek vagyunk, mondhatjuk, hogy családi vállalkozásban könyvtároskodunk. A fiókkönyvtárba is igyekszünk minden évben beszerezni a legkeresettebb műveket. A technikai eszközök: lemezjátszó, magnó, televízió itt is megtalálhatók.

Az olvasóinak száma 100-150 fő évente, ide gyerekek kevesen járnak. Heti két napon tart nyitva, ami az igényeket ki is elégíti.

Összességében elmondhatom, hogy a Zalakomári Községi és Iskolai Könyvtárra büszkék lehetünk nemcsak mi, könyvtárosok, hanem az önkormányzat és a falu lakossága is, mert ritkán találkozni ma olyan községgel, amelyik ennyit áldoz a kultúrára, így támogatja könyvtárának fejlődését a legdrágább technikai eszközökkel is. Mi, zalakomári könyvtárosok pedig igyekszünk minden kérést teljesíteni, minden könyvet „felhajtani”, az olvasószolgálati munkát igazán szolgálatként ellátni, olvasóinkat maximálisan kiszolgálni.

*A másik terem, melyet
kétfunkciósan használunk*



Fáklya Művelődési Ház és Könyvtár

Letenye, Szabadság tér 15. Pf: 76.

Tel.: 93/343 055, 93/343 455

Jellege: városi közművelődési könyvtár, általános gyűjtőkörrel.

Fenntartó: Letenye Város Önkormányzata.

Igazgató: Dömök József, könyvtárvezető: Rodek Gyuláné.

Dolgozók száma: 4 fő.

Olvasótermi ülőhelyek száma 72.

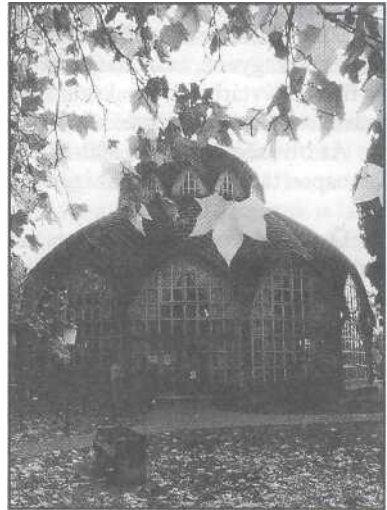
Szolgáltatások: dokumentumok kölcsönzése, előjegyzés, tájékoztatás, irodalomkutatás, könyvárusítás, letenyei kiadványok árusítása, könyvtárközi kölcsönzés, folyóiratkölcsönzés, másolatszolgáltatás hangzó anyagról.

Nyitvatartási idő: hétfőn, kedden, szerdán, pénteken 9-12-ig és 13-18-ig, szombaton 13-16-ig, csütörtökön zárva tartunk, ekkor végezzük a hálózatgondozói munkát.

Kanizsa József

A SZAVAK „BÖLCS-VARA” (Letenyei új könyvtár átadására)

Platánfa szoknya-szegélyén ülő
s a hatalmas ág-kezek védelme alatt
az arborétumi park új ékszerként
ős-elemből épült a szavak „bölcs-vára”
A természet s Élet vele törvényezik
szavak erejével hatva visszaadja
a Múltat, a Jelent, s a Jövőbe mutat
Új Könyvtár add hírül az Embereknek
s szavakba rejtett titkos üzeneteket
s adj mesés könyveket a gyerekek kezébe
képzőművészeti képekkel láttatva
hassál a szívekbe az éles elmékre
de hassál a kémia a geofizika
a matematika igaz törvényeivel
Tanítsd meg a Természetet, a Földet
s a Világegyetemet tisztel ve szeretni
értük értőn emberien cselekedve
legjobb tudásukkal tenni tenni...



Ó, platánfa szoknya-szegélyén ülő
szavakba rejtett örök titkok vára
tanítsd e zala-szélén élő embereket
az igaz szeretetre egymás megbecsülésére..

Városunkról

Letenye Magyarország délnyugati részén, Zala megyében, a Mura folyó mentén fekszik. A várost átszeli a 7-es számú főútvonal, Horvátország felé az ország egyik legfontosabb átkelőhelye. Lakóinak száma 4920 fő.

Letenye már évezredek óta lakott település, az első írásos emlékek 1347-ből származnak. 1498-1886-ig mezővárosként szerepel.

1891-től 1970-ig járási székhely, 1989-ben városi rangot kapott. Központjában található a Szapáry család által 1765-ben építtetett római katolikus templom, az 1800-as évek elejéről származó műemlékjellegű Arany Bárány fogadó, valamint az 1780 körül barokk stílusban épült, 1820-ban klasszicista stílusban átalakított kastély. Ez utóbbi 1949-től művelődési ház, 1997-től otthont ad a „Fejezetek Letenye történetéből” című helytörténeti gyűjteménynek. Az épületet védett park övezi, nevezetessége a többszáz éves platán. A szomszédságában található Városi Könyvtár az organikus építészet remeke. A városkörnyéki erdőségekben turistaútvonalak találhatók, a Budafai Arborétum és a kistolmácsi szabadidő központ pedig kedvelt kirándulóhely.

Történetünk

Az 1950-ben megalakult könyvtár a művelődési ház épületében kapott helyet. Alapját a volt Iparoskör és a Polgári Kaszinó megmaradt könyvállománya - több mint 700 kötét-képezte. A helyi népművelés fontos bázisa és a felnőtt lakosság önképzésének színhelye lett. Neves könyvtárosai ezekben az években Kiss Tivadar, Balázs Béla, Baranyi Károly voltak.

Időközben szabadpolcos kölcsönzést vezettek be, külön gyermekkönyvtárat és olvasótermet hoztak létre.

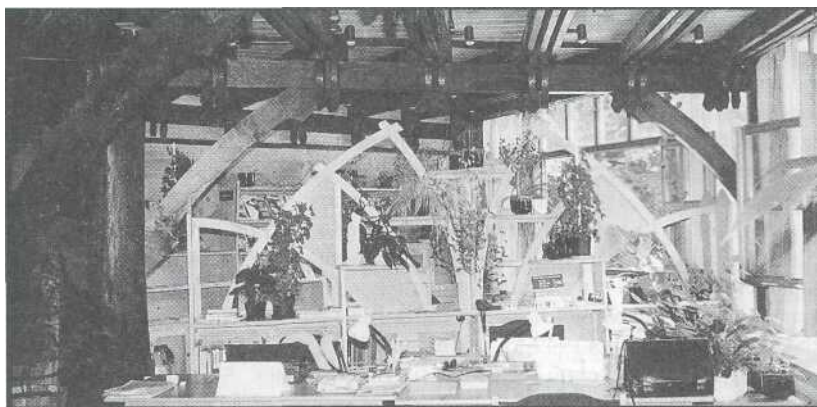
A könyvtár fejlődését jelzi, hogy 1967-ben a beiratkozott olvasók száma már 989 fő, állománya 11388 kötet volt, valamint 64 féle újság és folyóirat járt.

1970-ig járási könyvtárként működött. E funkciójának megszűnése a működési feltételek rosszabbodását vonta maga után.

1980-tól a könyvtár és a művelődési ház integrált szervezetként működő intézmény. A könyvbeszerzési keret stagnálása, majd minimális emelkedése ellenére is 1985 körül „sikerült kinőni” a 148 négyzetméteres alapterületet. Anagyközség vezetése és Rostonics László tanácselnök könyvtárépítés mellett döntött.

A Makovecz Imre álmodta új könyvár pavilon 1993. augusztus 20-án került átadásra az egykori Andrássy-kastélyparkban. Most már méltó környezetben, optimális körülmények között vehetik igénybe az olvasók a könyvtár szolgáltatásait. Az alapvető technikai eszközök kibővítésével megteremtődtek az elvárásoknak megfelelő működési feltételek (fénymásoló, CD-ROM leolvasó, nyomtató, telepített adatbázisok, Internet...)

Állományunk 28365 kötet (ebből 915 hangzó dokumentum), valamint 51 féle előfizetett folyóirat és újság jár.



A Deák Ferenc Megyei Könyvtárral, illetve az önkormányzatokkal kötött együttműködési szerződések alapján 20 község könyvtárának hálózati gondozását végezzük.

A város lakossága egyre nagyobb számban és egyre gyakrabban fordul a könyvtárhoz, 35 %-uk beiratkozott olvasó (1 160 felnőtt, 562 gyermek). 1997-ben adójuk 1 %-át, közel 60 ezer Ft-ot ajánlottak fel a Könyvtárpártoló Alapítvány javára, valamint könyvbarátjegyek vásárlásával is lehetőségük van a könyvtár támogatására.

Mivel a könyvtár idegenforgalmi látványosság, gyakran fogadunk érdeklődőket, bejelentett turistacsoportokat. Ismeretterjesztő kirándulásokat szervezünk könyvtárpártolóknak (Ópusztaszer, Pannonhalma). A hagyományos rendezvényeken túl helyet adunk a város kulturális életét színesítő kiállításoknak is.

Rodek Gyuláné



Fent és lent részletek a könyvtár belső teréből

Zalakaros város könyvtára

Kettős funkciójú könyvtár

Zalakaros, Liget u. 28.

1997. július 1-jével avatták várossá a települést, hamarosan az intézmény nevében is megjelenik a „városi” jelző.

Telefon/Fax: 93/ 340 367, 340 913

Könyvtáros: Horváthné Nagy Elvira

Nyitva: hétfőn 14-15-ig, szerdán 14-18-ig.

A két könyvtárterem együtt 60 négyzetméter alapterületű 25 férőhellyel.

Az állomány nagysága 6000 kötet.

Szolgáltatások: helyben olvasás, könyvkölcsönzés, fénymásolás
önköltségesen az iskolában, könyv- és könyvtárhasználati órák.

A könyvtár szolgáltatásait díjtalanul vehetik igénybe az olvasók.

Szeretettel köszöntöm az olvasót! Horváthné Nagy Elvira vagyok. 1997. augusztus 1-jétől a Zalakarosi Általános Iskola igazgatójának megbízásából látom el a könyvtárosi feladatokat. 1990-ben végeztem a kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskolán, tanító szakon. 1997-ben kezdtem meg tanulmányaimat ugyanennek az intézménynek a könyvtár szakán.

Helybéli születésűként már gyermekkorom óta ismerem könyvtárunk sorsának alakulását. Már az 1950-es években megtalálható volt a könyvkölcsönzés kezdetleges formája az akkori iskolában. A gyerekek által behozott könyvekből egy olvasósarok létesült, egy szekrényben helyezték el a könyvállományt.

Aszekrény oldalán felfüggesztett füzetbe írták be, ki, milyen könyvet kölcsönzött és mikor hozta vissza. A meglévő könyvekről jegyzéket készítettek, s a listát ajándékba kapott könyvekkel gyarapították. Rendszeresen járattak folyóiratokat, melyek főleg az iskolai munkát segítették.

Ezek a következők voltak: Kisdobosok évkönyve, Kisdobosvezető, Köznevelés, Módszertani közlemények, Tanító, Úttörő vezető. A fontosabb folyóiratokat évenként bekötötték, (pl.: a Tanítót piros, a Köznevelést kék kötésbe) és azokat gondosan megőrizték.



A Zrínyi utcai épületben volt a nyolcvanas évek második felében a könyvtár



A könyvtárterem a Zrínyi utcában

Staudt István, Béli Józsefné-könyvtárosi munkát is elláttak.

A Községi Tanács V. B. 1959. évi egyik gyűlésének jegyzőkönyve szerint megtárgyalták a községi könyvtár munkáját, Béli Józsefné könyvtárvezető ismerteti, hogy a községi könyvtárállomány bővítésére a végrehajtó bizottság által megszavazott 330 Ft összegből a könyveket megvásárolta és az már akönyvtár rendelkezésére áll. Továbbá kéri a végrehajtó bizottságot, hogy a könyvvásárlást is propagálja a községben és maguk a V. B. tagok is kapcsolódjanak bele a könyv-olvasásba, mert ezzel is növelik műveltségüket és tudásukat. A V. B. határozatilag kimondja, hogy a községi könyvtár munkáját a legmesszebbmenően támogatni kívánja, és a községi könyvtárat a kultúrotthon öltözőjében helyezi el, a tanácsnál felszabadult 1 db asztalt pedig átadja a községi könyvtárnak használatra.

A 60-as évek elején a művelődési ház megépítésével új helyet kapott a könyvtár.

Az időszak néhány adata: 1964-ben 744 könyv volt és 61 olvasó, 1965-ben 1054 könyv és 102 olvasó, 1966-ban 1058könyv és 74olvasó. Akönyvtár heti 2 órában tartott nyitva. A raktározási problémák megoldására 1965-ben egy újabb szekrényt vásároltak és a könyvtár helyéül a felső iskolában leválasztott helyiség lett kialakítva.

Ebben az időszakban szinte 1-2 évenként változott a könyvtári feladatokat ellátók személye. Béli József, Segovics László, Kelemen Rózsi, Marton László, Török Endre, Szittár Józsefné, Vörösné Csordás Mária követték egymást.

A felső iskola, illetve lakásrész felszabadulásával lehetővé vált egy kedvezőbb helyen való kölcsönzés, itt alakították ki a szabadpolcos rendszert. Mivel a templom a szomszédságban volt, hogy a látogatottság is növekedjen, a nyitvatartási idő a vasárnapi miséhez igazodott, vasárnap 10-12 óráig volt nyitva a könyvtár. A látogatók főleg gyerekek voltak, legrendszeresebben a felnőttek közül Pirbus Ernő bácsi járt.

A könyveket és folyóiratokat a Könyvtárellátón keresztül rendelték, az olvasók nevét és a kölcsönzéseket nyilvántartásba vezették. A nagykanizsai könyvtárnak

Könyvbarát mozgalmat létesítettek. Péntek délutánonként minden hónapban egyszer összeültek és jutalmazták a legügyesebb olvasót. A dolgozók iskolájábanjárók közül is sokan kölcsönöztek könyvet. Az egyik leggyakoribb látogatója a könyvtárnak Kelemen Péter bácsi volt.

Az akkori tanítók közül többen - Ország Istvánné, Fónay Andor,

évente beszámolót küldtek. Rendezvények helyben nem voltak, de Zalakomárban és Zalasabarban találkozókra vett részt a könyvtáros.

^A Fő úti iskola több tanteremmel bővült, így a könyvtár a 70-es évek második felében ismét a művelődési házba került.

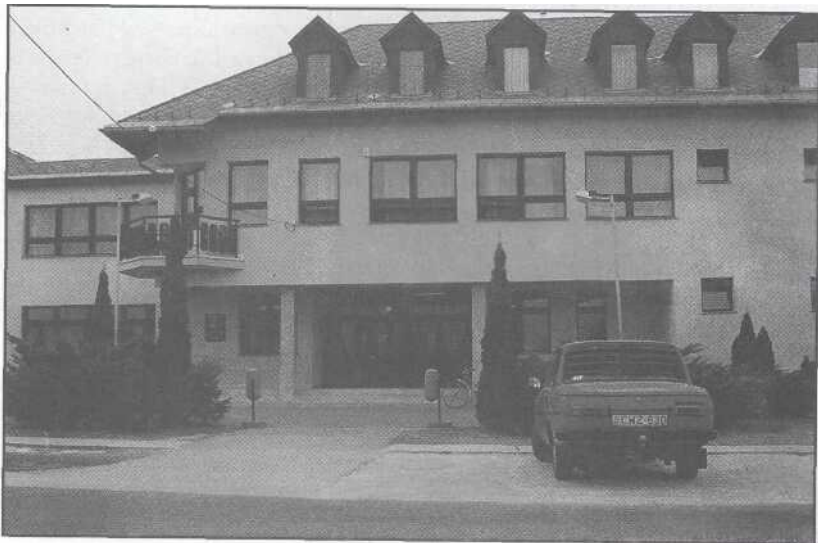
Az akkori könyvtári helyzetről számol be az alábbi dokumentumrészlet:

„1974. december 31 -én 2370 db könyv volt, 40% szépirodalmi, 30% gyermek és ifjúsági szépirodalom, 30% ismeretterjesztő szakirodalom. Az olvasók létszáma 114 fő. Sajnos a bútorzat elég hiányos.”

Az iskolások és óvodások részére havi rendszerességgel tartottak könyvtári órákat. A könyvtárosok és népművelők Hálózatok című megye tájékoztatója így ír az akkori zalakarosi nagyközségi könyvtárról. „Apró község a maga 904 lakójával, csak az utóbbi évek gyors ütemű fürdő-üdülőtelepi fejlődésének köszönheti nagyközségi rangját. Könyvtárában 40 négyzetméter alapterületen 5545 kötetet tárolnak. Olvasóinak száma 145 fő (16%-os beiratkozottság), melynek mintegy 38%-a 14 éven aluli. A kölcsönzött kötetek száma 1575 (itt a legalacsonyabb az olvasóérdeklődés). A kölcsönzött kötetek több, mint 52%-át 14 éven aluliak olvasták. A könyvtár heti 2 alkalommal 4 órában tart nyitva. Az állomány éves gyarapodása 300 kötet alatt van.

A nagyközségi könyvtár követelményeinek teljesítéséhez elsősorban jobb anyagi körülményeket kell biztosítani! Nagyobb alapterületen és változatos folyóirat állománnyal, a felnőtteknek a könyvtári munkába való fokozottabb bevonásával lehet belőle csak nagyközségi szintű intézmény.”

1990-ben a könyvtár a Zrínyi utcai épület eladásával újra költözésre kényszerült a volt „kisiskola” Fő úti épületébe. Ekkor ismét csökkent a beirat-



Az új iskola épülete



*Az új iskola emeletén egy osztályteremben helyezték el a könyvtárat
(az 1994-ben készült képen Benkőné Gulyás Edit a könyvtáros)*

koztottak száma, ezért került sor arra a döntésre, hogy kerüljön át a könyvtári állomány az 1990 augusztusában átadott új iskolába.

Ez 1992-ben meg is történt. Ebben nagy szerepe volt az iskola akkori igazgatójának, dr. Péterffy Zoltánnak és Benkőné Gyulyás Editnek, aki a könyvtáros lett és nagy lelkesedéssel fogott hozzá a munkához. Ebben az évben a letéti rendszer megszűnt, az állomány gyarapítását ugyanis hosszú évek óta szerződés alapján a nagykanizsai városi könyvtár végezte. A gyűjteményt egy osztályteremben helyezték el, ahol a felső tagozatosok magyar irodalom és magyar nyelv órái folytak.

A terem alapterülete 70 négyzetméter, a beiratkozott olvasók száma 119 fő, (ebből 94 fő 14 évesnél fiatalabb), az állomány gyarapítására fordított összeg pedig 54925 Ft volt. 1994-től a könyvtár gazdasági ügyeinek lebonyolítását az iskolai költségvetés vette át. A helyben levő állomány ekkor 5496 munka volt.

A könyvek nagy részét a felnőtt szépirodalmi művek teszik ki, de szép számmal van gyermek- és ifjúsági irodalom, szakirodalom is. Ebben az időszakban bővült a könyvtár lexikonokkal, kézikönyvekkel, gyermekeknek szánt ismeretterjesztő könyvekkel és a diákkönyvtár sorozat könyveivel (Révai Nagy Lexikona, Művészeti lexikon, Magyar művelődéstörténet, A magyarok krónikája, A XX. sz. krónikája, Világirodalmi lexikon, Pannon enciklopédia, SH atlaszok).

Ez azért is fontos, mert nagyon sok már középiskolába járó volt diákunk is igénybe veszi ezeket, és az általános iskolások felkészülését, kutatómunkáit is segítik. Kialakult a szerzők szerinti katalógus is, ami segíti a könyvtáros munkáját.

Több rendezvénynek-mesemondó verseny, filmvetítés, zenei és könyvtári vetélkedők, író-olvasó találkozó Rózsás Jánossal, Békés Pállal - is gazdája volt ebben az időszakban a könyvtár.

A könyvtár heti 6 órában tartott nyitva, s az iskola tanulói számára minden tanítási napon rendelkezésre állt. Az óvodások és iskolások részére könyvtári órák keretében nyílt lehetőség a helyes könyvhasználat és kölcsönzés elsajátítására. 1996-ban az állománygyarapítási összeg 192.000 Ft lett, ebből 60 ezer Ft-ot a Soros Alapítvány pályázatán nyert el a könyvtár. A beiratkozottak száma 208 főre emelkedett. Az állomány 6074 kötetre gyarapodott.

A könyvtár nagyobb tétel könyvet kapott ajándékba a zalakarosi Napfény Üdülőszövetkezetől. 1997-ben ajándécsomagok érkeztek a Soros Alapítványtól.

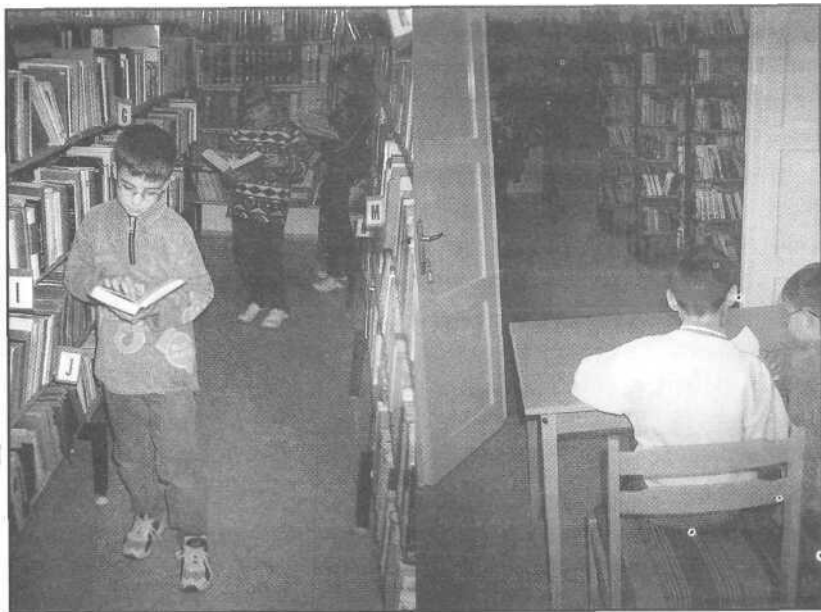
Folyóirataink: Adó, A Biológia Tanítása, Computer Panoráma, Élet és Irodalom, A Fizika Tanítása, A Földrajz Tanítása, História, Iskolakultúra, Kincskereső, Köznevelés, Magyartanítás, Magyar Közlöny, A Matematika Tanítása, Művelődési Közlöny, Pénzügyi Közlöny, Rubicon, Tanító, Természet, Természetbúvár, Új Pedagógiai Szemle, Vigília.

Új termekben az iskola épületében

Jelenleg a beiratkozottak száma 217 fő. A könyvtár heti 5 órában tart nyitva.

Az iskola második szárnyának megépítésével, 1997 októberében a könyvtár az épületben új helyre költözött. A földszinten 120 négyzetméternyi alapterületen, az iskola aulájából és közvetlenül az udvarról is megközelíthetően működünk. Két terem - egy kölcsönző- és egy olvasóterem - biztosítja a zökkenőmentes működést. Az olvasóterem rendezvények, foglalkozások megtartását is lehetővé teszi, az állandó ülőhelyek száma 25.

Horváthné Nagy Elvira



A könyvtár két egymásba nyíló terme



A zalakarosi iskola épülete. Itt található a könyvtár.

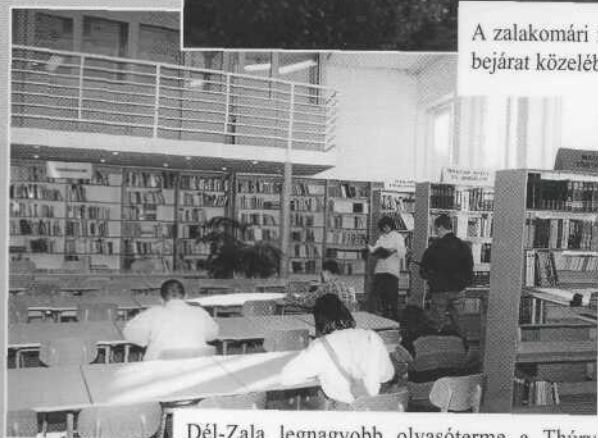
A nagykanizsai múzeum olvasóterme.



A Petőfi Sándor Emlékönyvtár épülete Gelsen.



A zalakomári iskola épülete. A könyvtár a bejárat közelében található.



Dél-Zala legnagyobb olvasóterme a Thury Szakközépiskolában.

